

ANNO 1761 d. 17 Januarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Mojor Dellig ifrån Finland, log. på Källaren Tre Kongar. — Capitaine Mäeman ifr. Drebbo, log. i huset N:o 24 wid Osterlånggatan. — Capitaine Poppe ifrån Stralsund, log. på Detners Caffe hus. — Capitaine Pollet ifrån Franka Armeen, log. på Qwarndus Källaren. — Proben Wörling och Fendrik Weidendelm, log. hos Assistenten Elman wid Norrebro. — Lieutenant Pohl, log. i huset N:o 169 wid Köpmansgatan. — Lif-Drabanten Löfne, log. i huset N:o 82 wid stora Nyggatan. — Fältschererne Lange, Reimer och Kramer ifrån Carlscrona, log. i huset N:o 39 wid Krea-gränden. — Handelsman Habicht ifrån Göteborg, log. i huset N:o 122 wid lilla Nyggatan.

I Stockholm äro ifrån den 3 Januarii til den 10 dito födde: 17 Gåsedarn, 24 Flickor barn. Wigde 12 Par, samt begrafsne 22 gamla Personer, och 38 Barn. (O) Utmärker at ingen Förtæning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 3 af Håll och sting, 4 af Grässa, 5 af Lungfot, 2 af Hetsig sula, 2 af Bröst sula, 3 af Wotruet, 1 af Colique, 1 af Alderdom. De 38 Barnen äro döde: 16 af Koppor, 14 af Slag, 3 af Bröst sula, 1 af Förtöpfung, 1 af Uppkastning, 3 af Dangiswen sula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrkan) Pigan Greta Andersdotter. — (St. Clara) Notarien Olof Herweghs Fru. — Extra Contoirs Skrifwaren Gustaf Wasch. — 5 Barn. — (St. Jacob) 2 Barn. — (Riddarsh.) (O) (Tylks Förl.) — (St. Maria) Eghwärdare Gesällen Peter Sundellus. — Hus Zimmerman Eric Berg. — 5 Barn. — (St. Catharina) Eghwärdare Gesällen Petter Hanning. — Skrifwaren Michael Strömbom. — Murgesällen Johan Lind. — Styrmannen Magnus Brandt. — Eghwärdaren Jacob Lundberg 69 år gl. — Husfru Greta Almqvist. — 14 Barn. — (Kongsholmen) Studiosus Swedellus. — Daleskarlen Eric Ohlson. — Enkan Greta Poukar. — 4 Barn. — (Ladugårsländ.) Hans Excellence, Miks-Nådet Högwärdarne Herr Gersfr. Anthon Johan Wrangels Fru, Gersfrinnan Högwärdarna Fru Anna Sophia Spens 75 år gl. — Zimmermans Enkan Elisabeth Nordström 60 gl. — Tråghidsmästare Gesällen Johan Eklund. — 1 Barn. — (St. Olof) 2 Barn. — (St. Johannes) Enkan Anna Hoffström. — Dito Brita Smidberg. — Dito Margarettiman 71 år gl. — 2 Barn. — (Barnhuset) 2 Barn. — (Danviks Förl.) — (Skeppsh.) 1 Barn. — (Liljeswärdske Reg:tel) — (Sabbatsbergs Gate tighus) Rottaren Magnus Löberg 61 år gl. — Enkan Christina Ödberom.

Utskällige Långöreller.

På Kongsholmen uti Qwartern Aplet under N:o 62 är en Trågårdstomt 8 fet och egen grund, af 1502 quadrat alnar, med tillräckligt drifhus och fructbrände trån samt kustar till salu. Eller juntu en Trågård bredwid, med all nödig Trågårdst redskap och rum för Trågårdsmästaren, at ackradera; samt för en Fabrique, en stor Sal 27 alnar lång, 11 och en half aln bred, utom några Kamrar och Kåskare dertil, at hyra; hwat som underättelse sås på Casfontis Caffehus wid Jörn torget.

De som weta sig hafwa med oss. Commerceraren And. Hedmanson i Skettiben, hafst några illquide räkningar, eller eljest af tock Sterbhus, förmena sig hafwa något at fordra, eller till det samma äro skyldige, bebagade ju för det heldre, och sist innoan en Månad ifrån thenna Långörelse, sig throm uti Sterbhuset anmäla.

Uti huset N:o 118 på Kimsa gatan hos Bergman, finnes godt hembryggare öbl. Föreliden Torsoeg som war den 14 Julius, är på Norrmalm och Trågårdsgatan upptagit at porgrå stekade Fingervantar, med blått Regaru under kragarne; den som wet sig wata rättisägaren kan dem igen få på Horns gatan i huset N:o 12.

Et par wæder Wagns bôster äro till solu; hworem underträttelse sê hos Hof-mästaren Martinell wid Drottninge gatan i bôrnhuset wid Bergs gränden N:o 25.
Uti West-tidningen N:o 3 sêr isydet at den som skundat bora Stad: Stogghuset behagade förr gbra sig underkunnig hos Wessfogaren Carl Koch wid Vadare-Torget dertess Contracti Rude kunne bôres: dock emedan denne Intimation är ogrundad, allê låder nu mederbôrande till underträttelse, at sê wäl Fisk- och Fyris-Contractet på nämnde Egendom kan slutas med råttia Hus-ägaren, Geopwærdie Capitaten Magnus Ahlström, hordes uti den sê kallade Penmanska Ägendomen på Kongsholmen, och sê äjwen underträttelse dertom uti Gamlins Coffebus i Teshusjunt.

Ell nästa iardag kommer den urreå Kongl. Diurgården för detta sê kallade Sockerbagaten Turus ärd at uthyras; samma gäro är i anjunde uti det wärlbelagna situation ganska hellig till wårdsbus. Likaledes blifwer till nästa iardag uti huset N:o 113 wid Horns gatan tillfällige wåningsstram at bora: sê som och hela gården N:o 63 i bôrnst af Botas- och Slinnarwits gatan. Äjwen uti uti saden wid Doffeluggatan uti husen N:o 142 och 149 blifwer äjwen tillfällige horem at bora; u-derträttelse kan sêhllas hos Geopwærdie Capitaten Magnus Ahlström hordes uti för detta sê kallade Penmanska Ägendomen på Kongsholmen, sê som uti Gamlins Coffebus i Teshusjunt och Sölnedogår uti N:o 12 till 1.

Utur et hus på Drottninge gatan är den 10 huset om efterwiddagen bortfallen en sô grå Rådes kappa helt ny med ärmor, 2-st Gormolin råda Sammens samt en stor skär af samma kläder och Samelgarns wåffluta Inappat af samma färg, en rad Inareppel på sô klaf på baltwa lappan, dwer alt forrad med fint Svalong: den som em samma lappel kan gifwa någon underträttelse, gifwe det tillkänn i Wijs Wollåda på stora Nygatan, omast sê blifwa vederligen förskyllt.

Den 7 nästkommande Februari blifwer genom Auction till den wälbelidande förskyllt, stora Brunetors halst Mantal Frälse, belägit uti Skaraborgs Län Kinna Herdinge Härad och Rådshörsamling uti Gistingsware gården Källängen, äjwen därskädes belägit.

Den 6 i samma månad blifwer uti Woume Gistingsware gård äjwen genom Auction förskyllt Olaf Swen gäro Dragam et Mantal Frälse, och i Rantors et ättwædes hemman Frälse sê bôger i Skaraborgs Län, Barnshärad, det sêtra i Lekså och det smäte i Nyda Hörsamling.

En Wälnare gift, som wäl förskyllt at handtera Battwærnar eller andra, skundat lidgendet och är nu ledig at denna lösa tillkända; underträttelse sê i Kyrkboden i sô ut af Wäster Samuels gård wid Drottninge gatan.

Om någon Eråglösdöring, Kokeria och Wäpneria, som äro förädde med gods Orlofs Sedlar, skulle hafwa lust at i Wäse resa til Penmanen och taga hem därskädes emst gods wälfor; sê samma de därom sê wärdere underträttelse i huset N:o 15 på Wästerlånggatan 2-st trappor up, Hållgator och Herdagar emellan 12 och 1.

Directionen af Köliäres Koppwærl har förmodat, det en hwar delägare, til sêht af föreskedde kundgärdelser, skolat hafwa Infannit sig med de wid sammankomsterne salskälte Samnåns Rottor: Wen, som sådant af en del blifwit efterstätt, ty förantlåtes Directionen, at därmedelst å nyo och sluteligen kundgöra, at, i fall de, som wäta sig böra göra dylika infättningor, ej innan nästkommande Februarii Månads slut, sig dermed hos Directionen infinna, de sedermera blifwa förskyllige af allan rätt och talan, och det i sêdd af Lag och Wolags Reglor.

Prænumeration på dese Weckoblad samt Politie och Commerce-Tidningarne är efter wanlige hêren 9 dal. lopp:mt för innevarande år, och emottages i Kongl. Tryckerie Bodan. Om så Prænumranteerne ihêdra utan betalning det som de kunna gifwa at awertera om, allenast at Weckelarne ej äro långa.

Den wanlige Prænumeration på Wæstrycket uti Kongl. Tryckeriet sêr de utkommande Kongl. Förordningar och andre Acta Publica, med hwad mera som derskådes för Kongl. Tryckeriets räkning upläggas, emottages i samma Tryckerie för innevarande år med 36 dal. lopp:mt på tryckpapper och 45 dal. dito mynt på skripapper.

På Riksdags-Tidningarne för innevarande Riksdag, emottages i Kongl. Tryckerie-Bodan uti denna månads slut Prænumeration N:o dal. lopp:mynt för de första 50 Numret, och hwad dese Tidningar mer i Trycket kunna utgöra betales sedan i proportion: blifwande ej sêre Exemplar trycke ån prænumrante sig annåla.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags-Tidningen N:o 6.

Fortfättning af Förteckningen på Rikens hêgl. Ständers Deputationer wid innevarande Riksdag eller Lit. B.

Stockholms Heloblad.

Torsdagen den 24 Januarii. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

Är insändt:

Beskrifning på Figusler = Thee.

Tager man färsta Figusler blad (Figustrum vulgare) och rostas dem uti en jernpanna, till de komma i full svettning, och sedan låter dem torka, samt derefter inpackas dem uti bleck och blodosor, som väl tillståpte förvaras öfver året; så har man et Thee, som i smak mycket nära lifnar Ebinesiska gröna Theet. Vill man också härva, at bladen skola lifna Thee; så tullas man dem allena mellan händern, under det de torlas, då de så sig utbopa äfven som Thee.

Detta Figusler Thee är befunnit vara mycket sundt och hälsosamt, det drifwer väl af och gifwer stundom en lindrig öfning: om detta Thee ej skulle lust brukas till daglig dryck, såsom Thee de Bou; så wil man tro, at det wid andra tillfällen, i wiska passioner, med större fördel skal kunna nyttias.

Jag har trodt mig böra meddela det almänna detta rön, på det Herrar Medici och Botanici måtte häraf få anledning, at närmare undersöka och utforska Figusler buskens egenskaper och natur: ty det är onöckelig, at den äger mycken för oss ännu obekant och fördöld kraft, och kanske förtiente rum ibland de afuete värtre.

M. G. H.

Eftaledes är insändt:

Ut på den, i helobladet N:o 2 utgifne frågan, angående något slags wid proportion Åker och ång emellan, lämna sådant svar, som kunde vara hela almängden till nytta, lärre Hr. Watrelot själv täckas sinna vara et ämne af mycken widlyftighet; hållt hwarje orts behöfvet, jordmoner, hushållsätt, med många flere omskändigheter, som oändeligen variera, måste bliwa den grund, hvaruppå et sådant svar bör vara fötadt, så vida deras pålitelig underretelse till efterföljd skal kunna hämtas. Icke desto mindre låter almänheten härutinnan sig behöfvtigt nöje, när det jemte Capitler af den Rönsmåling, hwaraf de tre Theoretiska Capitlen redan blifvit med wälbehag ansedde, blinnet komma i dageluset, då hwar och en hushållare, som äger tillräckelig utskifnings gifwa, ej widare låter behöfwa förtråga sig om sin jords förnuftigaste inretning, eller sättet, at den samma till högsta möjliga nytta användas: Atminstone låra så sådana Casus gifwas, som ju deruti torde sinna deras lif, jemte nödig anledning för läsaren, at deras göra behöfvt tillämpning. Emedelstid är öfrenöckelig, at detta ämne är af högsta wigt, hållt när i öfwerwägande taget, huru många hundrade tusende dalet gård och årligen gå utur Riket, blott igenom en enda liten och fördragtelig handels gren, lag menar Ost; oberäknot de öfrige delar af en i högsta måtton, hos oss wanwärdad woffaps skögel, och sådant allt förmedelst en i wana grundad misfråkning om rätta proportion åker och ång emellan. Stockholm den 24 Januarii 1761.

Höwen är insändt:

Uti Stockholms weskblad N:o 40, utgitt den 4 Octobr. Innehållande är, berättas om ett slags Mattar, Bubbor eller Bobbor kallade, til hvilkas utdöande begäres underättelse. Ly som efter beställningen these likna mycket the här i Capolar besintelige Torofaner, där jag funnit min skyldighet fordra, at til allmänhetens tjenst gifwa wid hand'n på hwad sätt Torofanerne blifwit hos mig utdöde, så at på många år aldrig en enda, af många tusende, som ibruat funnits, warit til synandes. Men innan jag skrider til bote medlet, anser jag nödigt at förse beskrifwa Torofanerne, the äro stora som toradystar, men icke så höga, ei heller hafwa the så hårdt skål, äro något spetsige på bägge ändarne samt hafwa långa ben; så the äro stilla, så benen ut de bägge sidorne, the springa ganfka geshwindt, och hafwa sit tilbåld uti hålur på portis ugmarne, äro het swarta til färgen; Men så stundom kinnet af sig, så the äro frit wolta, hwilket betydter regn eller töwäder, dock krypa the then tiden ganfka sållan fram; om nätterne eller så snart det warder mörkt och tykt i husen, är theas egenteliga matoderings tid, men försumma ei heller sådant om dagen emär tillfälle gifwos, the hålla til godo allahanda slags motwaror; Men i spinnbet somla the sig kring degbyttor, och gnaga then torfede degen af bräddarne, krypa och up i greptorne hwar som någre geutor qwar blifwit, rofwor och allahanda söta rötter, i spinnbet stekta försnä the ei heller, och kunna the somma år säcker hos någon resande, så försumma the ei at göra sig god dar, the tillaga och resande stor olägenhet, i ty the krypa in i tafforne, gnaga hål på kläderne samt narwen af stöfwel skafen som äro af Swenskt läder, men stona jufer och Nyssa saffianer; The låra och måsan iskan knutar och wäggstörne så dagen lyser igenom, hwaraf ågarne förorsakas mycken harm.

Med en kala tillredd af råg eller kornmjöl uti rått stark kallata knäddad, och gräddad som annat bröd, samt sedan the blifwit swelt, sätt them til rof u. på spishällen, hwarest the hade bästa tillfället at föråra then flere nätter årad, äro the hos mig utdöde. Men härmed döder öfserberas at intet annan mat fast mindre watsn eller dricka är til hands, ty så the dricka, bitles the icke.

Med rötternes of the hwita och gula sidockorne lagdetil bett, säger några sig hafwa fördrifwit thenna odyra.

Andra hafwa och utrotat dem med stekta flugu swampar som blifwit öfwerstrufna med sött grädda; Men these äro farlige för faktör. Wöds och råttor dö äwren af thenna rått.

Et proberat medel är äwren thet, at låta rummet eller huset the thenna odyra fins, uti starkaste winter kölden så obehödt, så the af kölden förswinna, ty thesa djur äro ganfka rädda för köld, hwarför finfka ordstämnet lyder, han on arka wilna cuin taracka, thet är: han är rädder för kölden som en Torofan.

NB. Om nu the omskränkte Bubbor eller Bobbor äro the samma som Torofanerne, eller och äga någon gemenskap med hwarandras naturer, så kan these botemedel försökas, jag hoppas thet hjälper. Wålment af St. Michel den 8 November 1760.

J. C. Weber.

P.S. Sedan jag skrifwit föregående, ärhåller jag underättelse af en min vän, at han hos sig utdöde Torofanerne med thet han låtit stura en koppar littel wäl blank innqntil, och om afton häft rent watsn thet, til en krededels romd, och ställt kittelen med watsnet the Torofanerne måst brukat sit tilbåld, så the krupt up i kitteln och drömt sig, hwarefter, så många som så i warit, blifwit utburna och annat watsn i stället satt til noll sänge. Härmed har han låtit fortfara flere aftnar årad, til thet ei flere framkommit, och sedan har han warit fri thet gäster.

ANNO 1761 d. 24 Januarii.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Jan.	Sl. 8. f. m.				Sl. 2. e. m.				Sl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
17 b	25:5	8.u.	N.	1 mult.	25:29	10.u.	N.	1 snö.	25:53	9.u.		1 klart.
18 c	25:69	15.u.	NW.	- klart.	25:65	5.u.	NW.	2 mult.	25:55	7.u.		1 mult.
19 d	25:50	2.u.	NW.	1 mult.	25:50	2.ö.	NW.	- klart.	25:50	1.ö.		- mult.
20 e	25:50	0.	SO.	- mult.	25:53	1.ö.	SO.	- mult.	25:73	2.u.		1 mult.
21 f	25:75	1.ö.	NW.	1 mult.	25:75	3.ö.	NW.	1 mult.	25:75	4.ö.		2 mult.
22 g	25:70	0.	W.	1 mult.	25:70	3.ö.	W.	2 mult.	25:70	3.ö.		- mult.
23 h	25:65	1.ö.	NW.	1 klart.	25:65	4.ö.	NW.	- klart.	25:55	3.ö.		1 mult.

D. 20 Julimåne kl. 7 t. m.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Hof-Junkären Geipensfeldt ifrån Upland, log. i huset N:o 27 wid Drottninggatan och Måster Samuels gränd. — Major von Ohlen, log. hos Kroddfrämaren Dahlgren wid stora Rytebovrinken. — Ryttmästaren Kofica ifrån Småland, log. i huset N:o 125 wid stora Nygatan. — Cornet Grunner ifrån Pommern, log. hos Sockerbagaren Halling wid Terntorget. — Bruks-Patronerne Bergquist och Strandberg ifrån Gestrifland, log. i huset N:o 23 wid Måster Samuels gränd. — Lieutenant von Schultz ifrån Warberg, log. i huset N:o 22 wid Horns gatan. — Rådsmannen Frutmejer och Philipson ifrån Vitad, log. på Källaren Riga. — Kroddfrämaren Berg ifrån Upsala, log. hos Hofaren Hulting wid Grotsgutarens gränden. — Landtmästaren Schwartz ifrån Halland, log. i huset N:o 111 wid Gaffelgränd. — Handelsman Desbrug ifrån Wismar, log. i huset N:o 99 wid Drakens gränd. — Uppsyningsman Håggren ifrån Östergöt, log. i St. Mariä församlingens Capellans hus wid St. Pauls gatan. — Uppsyningsman Strandberg ifrån Marstrand, log. hos Kammer Rube i Döversken Bar. Pekkens hus. — Strand-Männen Borgman ifrån Hland, log. i huset N:o 63 wid Profos gatan och Ladugårds landet.

I Stockholm äro ifrån den 10 Januarii till den 17 dito födde: 19 Gåbedarn, 17 Fildesbarn. Wigde 5 Bar, samt begrafne 18 gamla Personer, och 32 Barn. (0) Utmärker at ingen Förtäckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Slag, 5 af Alderdom, 1 af Danglswen siuka, 5 af Lungfot, 2 af Wattusot, 1 af Stenpassion, 2 af Hetsig siuka. De 32 Barnen äro döde: 13 af Koppor, 4 af Danglswen siuka, 1 Dödsödt, 9 af Slag, 1 af Slideblugg, 2 af Bröst siuka, 1 af Inwärtas siuka, 1 af Sandwärt, 1 af Hetsig siuka.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrkan) 4 Barn. — (St. Clara) Hofrätts-Mådet Wälborne Lars von Stodenström 66 år gl. — Jungfru Magdalena Claren 75 år gl. — 6 Barn. — (St. Jacob) Lands-Risicalen Carl Wulmen 75 år gl. — Pöparen Johan Adolph Widen. — 1 Barn. — (Riddareh.) Gullsmids Enkan Anna Mejer 75 år gl. — Jungfru Maria Hults hammar. — (Tyska Förs.) 2 Barn. — (St. Maria) Stenbaggate Drängen Johan Nyman. — Timmerman Pär Lindquists husfru. — Besökare Enkan Oreta Nilsson. — 6 Barn. — (St. Catharina) Enkan Catharina Wald 75 år gl. — Bryggaren Isaac Wackman. — Kammarare Alderman Peter Hult 62 år gl. — Skiepparen Olof Westberg 86 år gl. — Sidmans Enkan Sigrid Nilmberg. — 4 Barn. — (Kongsholmen) Bokhållaren

Johan Fredr. Wogt. — 1 Wärn. — (Ladugårsländ.) 2 Wärn. — (St. Olof) Wi-
gan Brita Zanadotter Flinck 70 år gl. — 4 Wärn. — (St. Johannes) Nefall: Nefbetaren
Obristian Ludvig Conrads hustru. — 1 Wärn. — (Barnhuset) — (Danviks Förel.)
Eldenwäpne Lätlingen Peter Westberg. — (Skepsh.) 1 Wärn. — (Lilliehwärdske
Reg:tel) — (Sabbatsbergs Fattighus)

Utköplige Fungiorelser.

På Kongsholmen uti Swarteret Aplet under N:o 62 är en Trågårds tomt å fri och egen
grund, af 15502 quadrat alnar, med tillräckligt drifhus och fructibärande träns samt buskar till
salu, eller junte en Trågård bredvid, med all nödig Trågårds redskap och rum för Trågårds-
måstaren, at arrendera; samt för en Fabrique, en stor Sal 27 alnar lång, 11 och en half
aln bred, utom några Kamrar och Kåskåre deell, at hyra; hwarom underättelse sås på La-
sons Caffehus wid Jäns torget.

En stor och en liten Malmgård, dels af Trå och dels af Sten upbyggd, belägen wid Norr-
malms hälso-brun, är till salu; den förra såles med alla dess Inventarier, bestående af Sångar,
Lappter, Stolar, Bord, Spjglar &c. hwarom vidare underättelse kan erhållas hos Kammar-
ter Feiborg som bor uti huset N:o 41 wid St. Clara västra Kyrkogata och förra Wattugrän-
den.

Den 12 nästföljande Februarii, blifwer i Söthberg och afledne Handelsmännen och Fa-
briqueruten Martin Sandbergs hus, genom Auction förskild, et wackeri partie gamla och un-
ga Franska Winer af bästa sorten, samt flere slags Winer, förra styckesat, liggare, Fastager, red-
skap med mera, som till en wäl sorterad Winkällare erfordras.

Uti Boklådan mitt emot Gref Pehr's hus på Norrebro, finnes till salu: Historia Regis Ca-
roli Gustavi a Puffendorf eum elegantis fig. fol. 100 dal. Nürnbergska Vitelen med forr:ff.
48 dal. Lüneburgska Otto 18 dal. Et band med Program. Acad. m. m. 6 dal. Föreläsning till
et Diwet: Consistorii inråttande Afjet. 6 dal. Pluttmans Possida 4 to 9 dal. Evertinius på
fransiska med portr. 6 dal. Otto på Latin gammal och rar 3 dal. En Samling af Sibeniska
Comedier 21 dal. Exercii Catholici 6 dal. Samt flere Böcker och Manuscripter efter förteckning.

Emellan Kongsholms Kyrkan och stora bron, är borttappad en grön Cassians Sångkappan
med gula snörens then som samma urhittat, och hos Färgaren Maas wid broändan aflemnar,
hos derföre at andra skälly wedergåning.

Den som åsändar till förs tiok och god gjärdr, en quantite af 100 tiog, får derom under-
rättelse hos Wädmästaren Dahlgren i Kongl. Krijs-Collegio.

Til den 1 nästföljande April blifwa skall och wagnstrum lediga at hyra på Norrmalms
torg mitt emot Gref. Fredrik's hus; hwarom underättelse sås i Möbelsoden därstädes.

Uppå Horns gatan uti Prästskramaren Peter Just's hus är en Getubod och en Kammar-
re, samt et stort rum till wärkstad, jemte andra wäningsrum at hyra nästföljande Väst; un-
derättelse sås uti samma hus, samt i Prästeboden N:o 46 wid Sværet Hus.

Det å Södermalms i hörnet wid stora Stimmerwiks- och Beswärs gatorna belägne och är
1775 upbyggde Stenhuset N:o 192 af 2:ne wäningar och fem eldrom i hwardera, på 12 år
förskälad, är jemte den delige åbyggnaden samt:ne brunnar på gården till salu: warandes Lemten,
som tillika med en liten Trågård innehåller 4808 quadrat alnar, fri och egen grund. Så wida ins-
tet köp emellankommer, blifwer samma ågöndom at hyra näst. Den 1 April; Närmare under-
rättelse härrom erhålles så wäl i selwja huset, som hos Stads-Mållaren Joh. Eöhler i Måll-
kare Contoiret wid Storfortet.

Prænumeration på desse Wickblad samt Politie och Commerce-Tidningarne är efter wanliga
beten 9 dal. löpp:mt för innevarande år, och emottages i Kongl. Tryckerie-Boden. Och så
Prænumerationerne införa utan betalning det som de kunna hafwa at overteta om, allenast at Res-
telarne ej äro långa.

Den wanliga Prænumeration på Års-Trycket uti Kongl. Tryckeriet efter de utkommande Kongl.
Förordningar och andre Acta Publica, med hwad mera som derstädes för Kongl. Tryckeriets
räkning uppläggas, emottages i samma Tryckerie för innevarande år med 36 dal. löpp:mt på
tryckpapper och 45 dal. dito mynt på skrifpapper.

På Ållsöndags-Tidningarne för innevarande Ållsöndag, emottages i Kongl. Tryckerie-Boden
till denna månads slut Prænumeration Nio dal. löpp:mynt för de deria 50 Numret, och hwad
desse Tidningar mer i Trycket kunna utgjöra betales sedan i proportion: blifwande ej flere
Exemplar trycke än prænumerationer sig anmäla.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Ållsöndags-Tidningarn N:o 7.

Fortsättning af Förtelningen på Ållsens Högl. Ständers Deputationer wid innevarande
Ållsöndag, arket Lit. C.

Kongl. Slotts-Cancelliets Kundgörelse, angående Fastigheters Försäkrande m. m. Dat. 29
Januarii 1761.

Stockholms Wefoblad.

Lördagen den 31 Januarii. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

Följande är insändt:

Anmärkning till Wefobladet No 2 för innewarande år, i den Artikelen som handlar om skogbesparing iguom lägre gårdes gårdar, med diken på sidorne.

Onsedning af Here Auctors uttrade wackra och nyttiga förslag: huruledes på de ställen der brist af kienliga ämnen, eller andra orsaker, hindra Stengårdars anläggning som och Risbågs plantering, gårdes gårdar kunna göras till 4 a 6 quarters högd, och sedan diken gräwas på bägge sidorne, matjordens användas till åkrens förbättring, men den magra botn-jorden läggas intill gårdes gården, för den waragtigare bestånd, m. m. torde mig tillåtas at, till sakens närmare uplysning, göra följande frågor:

- 1:mo,) Huru bred wall bör lämnas ofskad qwar, för gårdes gården at stå uppå?
 2:do,) Om man icke kan befara at han, efter hand, sattet neder, och gårdes gården therefter.
 3:to,) Om man icke bde föreställa sig at en sådan wall, hållt med någon mera bredd, blefwo för sä, swin eller andre creatur mera till jorden än hinder, när the wille släja öfwer en så låg gårdesgård, om en alns högd? och siff.
 4:to,) Om icke grundjordens kastande till gårdes gården, totde bidraga så i detta, som och, at besörda des rotande?

Skulle Here Auctor jemwät behaga gifwa mid hand, hwad med Risbåg förstås; efter som dertill skal resorderas Ris: torde det icke mindre tiens the almänna än mig till nyta och uplysning.

Imedleertid wil jag wälsment mid handen gifwa, hwad jag redan för någre år sedan blifwit warst, i detta ämnet, hos en hederlig, gammal och försaren Landthus-hållare i Öbbermanland. Denne Hederzman wiste mig för nämde nya stängnings sätt, hwarmed han på någre få ställen, der lågligt warit, gjort dörjan, på följande sätt:

1:mo,) War jorden upkastad till mid lag 7 a 8 quarters bredd, på samma rum der gamla gårdes gården stadt, botnen war jemnad, djupet war påsat endels efter matjordens djupet, endels något drygare, för watnets afledande stul; så at denne gräfning formetade et bredt och grundt dike, till 1, 2 a 3 quarters djup.

2:do,) Andalängs och mit på dikets botn, war den nya gårdes gården upfatt, till 6, 7 a 8 quarters högd, efter ägnemåttet, och

3:to,) War alslingen jord kastad till gårdes gården, utan diket frift. En wäl tempererad blandning af mylla, ler och sand, utgjorde en bördig och lättbrukad matjord, till 1, och 2 quarters djup; hwarunder mötte en något fastare blandad grundjord, af lera och sand, hwilken up i dagen lätteligen upibses till god matjord. Lyckelig den som en sådan jordmon äger, och den samma rätteligen wet at bruka.

Uppå tillfrågan, hwad förmon thet nya stängnings sättet medförde? blif swarat:

1:mo,) At matjorden, på dese ställen, et war lönande för gräswardt, utan långt fördelage ågate för åkren, at påfylla der han war grundast, eller sådan pösning betarswadet.

2:do,) At dinkningen, duru grund hon war, ändoes gjorde tillflykt at afleda watnet.

3:to,) Stod gårdes gården stadigare uti en fastare grund, än uti en lös matjord, och

4:to,) Hårdade störatne längre ut, i en fast, än uti en lösare jord som allid är mer rösländ, som och

5:to,) Hindrades kreaturen, medelst dinkningen, at så lätt hoppa öfwer gårdes gården.

Åf egen ärfarenhet kan jag häutinnan hwarken taga iller frifwa, widare, än at jag ssett

) o (

det för uphördar i längte och kortare tid, all som ämnet och jordmonen äro beskaffade, men alltid förest afruttat i jord- eller wattenbrunn, ware grunden wät eller torr, sand, mylla eller lera; hwartil then skändiga omwärling af regn, solskin, torra och wata, som juft der, alternatibement, angripa trädes-ämnet som skarlatt, lärrer förmodeligen wara orsaken.

Det är nöje at se, huru försigtigt dels inwånare uti bemänte Landsort, och udgre så flere ställen, framjde många andre, weta at, med wedior af granwist eller andra ämnen, sammanbinda störrarne fastare, än med hänt skie kan, och tillika med störrarne, der och hwat, naturligen wärte sträfwar, hwilka i thet längsta uprättihålla gärdes gärd, fast än större delen af störrarne woro afruttat: hwilket nyttiga handgrepp, torde wara wärdt at i flere Landsorter införa, men läres bäst af eftersyn och öfning. At mycken ung skog äfwen härigenom kunde sparas, är så omöjligt, som at mycken såd lunde sötas för skada af långsam regn, om bästa sättet at batta sådes- skylarne almänneligen bleswo wedertagit, och mindre såd spildes bort, om thet beqwämaste sättet at föra in såden utan skylarnes rubbning, bleswo äfwen så almant, som thet i sig selft är lätt och nyttigt.

Ingen gör sig den säfänga tankan, at man criticerar för eo skul. Nej, bort thet. Jag tager för gifwit, at genom frågor och swar, blifwa deslites ämnen bäst utredde, och läsaren i skänd satt, at theso bättre fatta och eftertänka sakens beskaffenhet. Wästmanland den 19 Januarii 1761.

Måns Månson.

Således är insändt:

Förledning af Kongl. Maj:ts Nådige Resolution på Allmogens almänne beswär wid sidst. Riksdag år 1755 den 29 November. S. 15 upgiswes et bepröfwat sätt, at med minsta kost och kostnad förminsta odiur, som ärligen tillfoga almänheten stor skada på både hem- och otama diur och kreatur.

I forna och senare tider äro många goda sberättningar i Riket gjorde, at med wärq: och råfropar, nåt, jagt, ludrande, fällor och sörar förminsta rofduren för de nyttigare kreaturens bestredande skul, dock wisar och wittnar nogsamt dageliga sörjarenheten stor skada ännu esomofkast. Der: Orsaken är, at bemänte goda anstalter äro konstige, så de ej ofta, fast mindre på många ställen kunna åfsadkommas utan tidspilan och stor kostnad. Sättet, at krydda något kreatur, som blifwit försöpskat, har wät till en del också för detta warit bekant, likwäl har och det gjordes mera widlyftigt och lossamt, än som behöfwes: De så kallade råfakor böra utan någon annan tillblandning, och allenast raspade insoppas häkt skåpund uti köttet och inliwerna på en skedd kalf, et åttiondedels skåpund uti et skedd lamb, en gris, böna, anka, kråka etc. proportionaliter; Ly när för mycket insoppas, blifwer det för widrigt, och liert eller intet afåtes, samt får ligga ofta ostast öfwer hela wintern. Et lagom kryddat kreatur, bör djupt nedgräfwas mit i en kallgödselbög, omswep med litet balur, at wigt kunna handteras wid nedläggning och uptagning; en stor sättes tillika ned i gödsel gropen, at snart igenfinnas, sedan det wäl med gödslen öfwerstått och i 5 a 6 dygn blifwit sreat och genom delwit af råfakornas; toges derpå up med en grepp och lägges i någon boga, wret eller gärde eller ång, der någorkunda behållen gärdsgärd, grindar eller led skängde äro. Förän odiuret ätit sig balsmakt, har det sin bane, så det hinne knapt sållan öfwer gärdes gärd. Skulle icke alla finnas igen ströpt, så hitas de wäl omsider af grannarne, eller om några icke uphittas, medan skinet är aldeits helbregda, får man likwäl behålla många andra slags både skinn, kött och dun. Et inkast plägar gberas bäremot, at hundar kunna och äta sig döden häraf; så swaras; hundar, som enl. Lag, icke borde gå lösa; emedan de icke förminsta odiuren och wärdo ast för litet hus och kreatur, utan de förtära mycket, som nyttigare kreatur och folk kunde behöfwa, må biligt så äta en kryddad dosis med, deras skinn duga äfwenwäl! Jagthundar, som enl. Kongl. Förordningar ej så beulas förän efter den 9 Augusti, så då ei någre qwarleswore at äta sig döden af. Eljest kunna qwarlesworne nedgräfwas, sedan rof-foglar och rofdurens ungar skedd jemwäl lysimåte, teansuika och döden beras. Kryddwings tiden är bäst skän Januarii månads början, eller wid och este odiurens brunskettid, och då, när något kreatur förtat. Om 4, 5 a 6 grannar göra et sammanskost af 24 öre eller i dalker kopre:mynt till råfakornas löpande, så kunde gå an för en Ly, och så Soefnarne igenom, då hade det wisat en sådan wärkan, at än den ena, än den andra hittade döda odiur, och deras kreatur blifwer icke så ofta och behageligen sördetwade. Sat sapienti.

M. W.

ANNO 1761 d. 31 Januarii.

Politie-och Commerce-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Jan.	St. 8. f. m.			St. 2. e. m.			St. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wädl.	Bar.	Therm.	wind. wädl.	Bar.	Therm.	wind. wädl.
24 d	25:42	3. d.	SO. 12 mult.	25:42	3. d.	SO. 2 mult.	25:49	2. d.	1 ström
25 d	25:58	2. d.	NW. 1 mult.	25:50	1. d.	NW. - klart.	26: 5	2. u.	- klart.
26 d	26: 8	5. u.	W. - klart.	26: 8	0.	W. 1 klart.	25:50	2. d.	2 ström
27 d	25:58	0.	NW. - mult.	25:58	2. d.	NW. 1 ström.	26:10	2. d.	- klart.
28 d	26:16	0.	NW. - klart.	26:16	2. d.	NW. - klart.	26:24	2. u.	- klart.
29 d	26:24	5. u.	NW. - dimba.	26:20	4. u.	NW. 1 mult.	26: 9	1. u.	- mult.
30 d	26: 7	6. u.	NW. 2 ström.	26: 3	1. d.	NW. 1 klart.	26: 1	4. u.	1 klart.

D. 28 Sista Dw. ff. o. f. m.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Nyttmästaren Yrkus, log. hos Bokhållaren Scherff wid Smedgatan. — Lieutenant Hjerka ifrån Roslagen, log. i huset N:o 50 wid Stortorget. — Handelsmannen Gråth ifrån Helsingår och Skippshögsmästaren Falck ifrån Carlacroga, log. på Stora Källaren. — Handels Bokhållaren Eke ifrån Göteborg, log. på Källaren Winstat. — Diversen Gref Creutz, log. i huset N:o 88 wid Kornhamn. — Prästman Ahfren ifrån Finland, log. i Doffermans hus på Södermalm.

I Stockholm äro ifrån den 17 Januarii till den 24 dito föddet: 22 Götterbarn, 18 Götterbarn. Wigde 51 Par, samt begrafne 24 gamla Personer, och 36 Barn. (0) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Födsamlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 6 af Lungot, 2 af Träka, 3 af Wattusot, 1 af Warndöd, 3 af Wedst sula, 1 af Slag, 2 af Alderdom, 6 af Hetsig sula. De 36 Barnen äro döde: 1 Dödsdot, 2 af Hetsig sula, 7 af Slag, 17 af Koppot, 1 af Invidries sula, 2 af Magres, 1 af Wattusot, 2 af Tårsten, 1 af Lorrwård, 1 af Diarbe, 1 af Danghsven sula.

Rammen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrkan) Femstutaren Marnels Hustru. — 1 Barn. — (St. Clara) Jungfru Etina Wahlberg. — Anckian Barbro Berglöd, 85 år. — 2 Barn. — (St. Jacob) Peruque Makaren Johan Brinckmans Hustru. — Skalldrängen Ewen Stenström. — 1 Barn. — (Riddareh.) — (Tylks Förl.) Södermakaren Christian Cronicks Hustru. — 1 Barn. — (St. Maria) Ankan Catharina Anders Dotter 70 år. — Afskade Attilerie Karlen Jon Apelbonn. — Silkesvävararen Eric Holms Anka 64 år. — 10 Barn. — (St. Catharina) Jernbårare Hustru Maria Lindström 66 år. — Trågårdens Drängen Eric Lundquif. — Lokals Spinnare Anckian Maria Dierling 60 år. — Widinare Drängen Eric Ellund. — Drängen Nils Diergren. — 10 Barn. — (Kongsholmen) 2. Barn. — (Ladugårdsland) Musikanten Thomas Cuningham. — Timmermannen Eric Wahlberg 101 år. — Timmerfallen Anders Hagberg. — Gåsen Anders Hålund. — 1 Barn. — (St. Olof) 3. Barn. — (St. Johannes) Slaktare Drängen Anders Epa-mans Hustru. — Lokals arbetaren Nils Dierberg. — 1 Barn. — (Barnhuset) 1 Barn. — (Danviks Förl.) Fegeldrängen Anders Bohmans Hustru. — Cattans Arbetaren Hans Wermark. — (Skepså.) 1 Barn. — (Liljeswårdske Regitet) — (Sabbatsbergs Allmoges Pigan Barbro Måra. — Anckian Maria Scherping 70 år.

6:te,) Effkaldet kan man fråga om 20 tunnland som kasta af sig 6:te fornet årligen : det är 12:te fornet hwart annat år , eller dessa tunnland lagda till ång och färdete , hwarmed kan underhållas et antal goda får , så wara 200 , hwart får räknat til 3 plåtars inkomst om året , hwilket då är fördelagtigast ? Om trädet blir mindre än påstent , och utskädet gifwer mer eller mindre ånspråk:te fornet , så gör det skillnad i räkningen.

7:te,) Många dylika frågor kunde framställas , hwilka variera efter orternas belägenhet , näringsfång , folk mängd , jordmon och andra omständigheter : Ett exempel : jämförelse på inkomsten och utgiften af en rymd til 20 tunnland lagd till ång , som gifwer så många palmar förswarligt hå årligen , antingen 1.) Då jag föret hötet til Stockholm , eller 2.) Använder det på så många par oxar , hwarmed brukas så många tunnland åter mera än wanligt årligen : hwilka gljwa . . . fornet i råg , som sälles til 24 dal. kopr:mt tunnan , eller 3.) Brukar denne rymd til qwarndamm , då qwarnen räntar årligen så mycket i pengar en bebådning ? Oxarne kunna säljas , som och bår uptagas i räkningen : det förstås åfwen , at til et wanligt åkerbruk , bår utom dessa omnämde 20 tunnor finnas wid samma gård tillräckelig ång.

Wore en hoy sådana frågor uttedda , och en myckenhet swårigheter och några författningar afströda , som nu beklageligen ligga i wägen , så skulle snart vår Landtskötjel wåra til ansenlig bögd och spjaligen förkofas.

L.

Åfwen är insändt :

Infall, om Tobaks=Åsta.

Om almånheten wisse hwartil tobaks åsta kunde nyttias i husbåddningen , forde deraf kunna göras wacker samling , som nu eljest bortspiles. Det tycks wål gå långsamt at samla någon qwantitet deraf innan det lönar widdan : men det war också i försone med lumpsamlingen , hwarwid dock de som åro busagtige och want sig at spara ihop , nu göra sig och det almånna gagn. I anseende til den starka consumptionen af tobak , tror man at på wisa Caffehus och Källare skulle kunna samlas flåpunds och kannelals tobaks åsta om weckan. Om Caffehus betjeningen såge sig hafwa profitt af ållans sålgning , spardes hon wål tilsammans , sådå det kan ske utan beswår och möda. Den gör wål som wet hwartil en sif åsta duger , om han behagar meddela almånheten kundskap deraf : Ly denllörde waga mer än på et sätt nyttig.

Meteorologiske Observationer.

Feb.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m. M				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wådl.	Bar.	Therm.	wind.	wådl.	Bar.	Therm.	wind.	wådl.
31	25:93	3. u.	NW.	- flart.	25:90	0.	NW.	1 mult.	25:80	2. d.		2 mult.
1	25:62	2. d.	NO.	- mult.	25:48	3. d.	NO.	1 mult.	25:34	2. d.		2 snö.
2	24:44	2. d.	NW.	1 mult.	24:42	3. d.	NW.	2 mult.	24:45	2. d.		- mult.
3	24:80	0.	NW.	- mult.	24:90	1. u.	NW.	1 ström.	25:4	1. u.		1 snö.
4	25:24	6. u.	N.	- flart.	25:64	6. u.	N.	- flart.	25:82	7. u.		- flart.
5	25:92	10. u.	NW.	- flart.	25:87	5. u.	NW.	- flart.	25:73	2. u.		1 flart.
6	25:45	0.	S.	1 mult.	25:40	3. d.	S.	- mult.	25:40	1. d.		- mult.

ANNO 1761 d. 7 Februarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Capitaine De Geer ifrån Östergötland, log. i huset N:o 37 wid Regerings gatan. —
Capitaine Wrangels Fru Catharina von Uinge och Fröken von Feilitzén ifrån Carlserona, log.
i huset N:o 91 wid Regerings gatan. — Corporal Fiedler ifrån Småland, log. i Rant-
mästare huset. — Bokhållarne Elman och Zachrison ifrån Göteborg, log. på Källaren 3
Kongar. — Magist. Hambrens ifrån Helsingland, log. i huset N:o 103 wid stora Smidgatan.
— Länsmän Hallström ifrån Westmanland, log. i huset N:o 23 wid Stora Nygatan.

I Stockholm äro ifrån den 24 Januarii till den 31 dito födde: 23 Gåbeborn, 21 Flickor
barn. Wigde 5 Par, samt begrafne 17 gamla Personer, och 33 Barn. (○) Utmär-
ker at ingen Företning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 1 af Sickt, 7 af Lungfot, 2 af Varnsbörd, 1 af Wattu-
fot, 2 af Hetsig sula, 2 af Slag, 1 af Blodförtning, 1 af Vredst sula. De 33 Barnen
äro döde: 11 af Slag, 3 af Dangsivnen sula, 14 af Koppor, 3 Dödsdote, 1 af Vredst sula,
1 af Skörbiug.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrkan) 3 Barn. — (St. Clara) Commissions Secreteraren Carl Kestell
Anka Fru Hedvig Emerentia Ström. — Bokhållaren P. Brunbergs Anka. — Kammar-
ten Eric Hagmans Hustru. — 3 Barn. — (St. Jacob) 2 Barn. — (Riddaren.)
— (Tylka Förel.) — (St. Maria) Borgmästaren och Assistenten Leonhard Wetters
Fru. — Hofslagaren Kistler. — Sidmannen Jacob Comferts Hustru. — Postkötaren
Lars Löfgren 80 år gl. — 7 Barn. — (St. Catharina) Timmermans Hustrun Betta
Lundberg. — Ankan Magdalena Dahlberg 74 år gl. — Ankan Maria Elander. —
Fogwärdare Gesällen David Sontag. — Drängen Michael Tiblandet. — Dragramparen
Johan Wibrefman. — 8 Barn. — (Kongsholmen) Stofwärdare Gesällen Olof Lind-
gren. — 1 Barn. — (Ladugårsländ.) 1 Barn. — (St. Olof) Murdrängen Ebel-
stopper Dyberg. — Porcellains Arbets Karlen Ingvald Deman. — 3 Barn. — (St.
Johannes) 2 Barn. — (Barnhuset) — (Danviks Förel.) Dårhus Magmästaren
Andr. Winbo 62 år gl. — 1 Barn. — (Skepsh.) — (Lillieswärdske Reg:tel)
— (Sabbatsbergs Fattighus)

Utsäfflige Fungistelser.

Directionen af Rådskäres Kopparwärd har förmodat, det en hwar delägare, till följe af före-
sedde kundgibber, skolat hafwa intunnit sig med de wid Sammankomsterna fastsätte Samman-
kötter: Men, som sådant af en del blifwit efterlätt, ty förantlåtes Directionen, at härmedelst
å nya och skieligen kundgöra, at, i fall de, som weta sig böra gifra dylika insättningar,
och innan innewarande Månads slut, sig utmed hos Directionen insinna, de sedermera blifwa id-
lustige af allan rätt och talan, och det i stöd af Lag och Wolags Reglor.

Allt Huset N:o 124 belägit emellan Dierkläng och Waggens gatorne blifwer till Pål at by-
ea en wåning om 7 Skyden Rum, jemte Skafferi, Källare och wedrum.

Allt Huset N:o 34 på Norrmalm och Badstugugatan finnes goda halfbottn: bräder till salu,
hwarom iher sådes underrättelse fås.

På Kongl. Slottet är för några dagar sedan bortkommen en Siffwerwärja med wåreband af blått
silt och guld, af hvilken öfra Plåten war bortta, och halfwa klingen förgeit; i Den som den
samma tillräcka skäl kan hos Zulwofaren Smidt, bredwid seaml. Hr. Stats Secreteraren Sten-
hagens hus wid St. Clara, få undfå vederlig betalning.

I Bodners Bokläda finnes till köps: Ciceros opera omnia, curâ Særenelli Amst. i reg.
4to 18 dal. Fru Brenners Poetiska dikter m. kopt: st. i fr. b. 9 dal. General Lull Arrendes
Contractet Manuscr. 6 dal. En Saml. af 18; Instructioner för Kongl. Collegier samt högte och
ringare Ambetsmänn, krijsne och tropte 24 dal. Hercules und Vaisstä wunder geschichte 1 und
2 Theil i 2 band 18 dal. Puffendorfs Inledn. till Historien 6 dal. Sissis Dredabol på Latin,

Svenska, Lyka och Fransyska 6 dal. Esopl Fabler på Latin och Svenska 3 dal. Menkers Svenska Åkerman med Bihaget i 2 band 6 dal. Sicilia Antiqua et Hodierna 2:dra och 3:de delen complet 80 dal. Et Droit des Gens par Battel 24 dal. Bonneballs Leven 6 dal. Nordsiske Samlingen 9 dal. Memoires de Frederico Le Grand, Roi de Prusse Tom. Premier 21 daler.

Uti det stora Hamiltonska huset, är wånningen en trappa up at hyra; hwarom underrättelse fås uti Glasboden i hörnet af samma hus.

Uti Hamiltonska huset, öfwer Källaren hoppet, i hörnet at Riddarhus torget 3:ne trappor up, är en besonnerlig marquetad öfstoppad Sidhäst, både at för des stora karite at best, emot skäligh betaltning, som ock at köpa. På samma ställe fås underrättelse om en marknads Glada som är til salu.

Som Hans Kongl. Maj:ts Ålernådighst bewilliat Hå: Secretæren Bergner at til Inlänska Trädgårds sedns winnande såsom mera lämpelige til vårt Klimat ånde uttåndke, så anläggas i detta behof behörig sed-plantage, så lemnas almånheten til underrättelse, at hwarjehanda Sorter Trädgårds frön, som wid bemälte plantage äro til mognad bragte, finnes til köps för långt drägeligare pris än de utstrån hämtade, uti bemälte Hof-Secretærens Hus wid St. Clara wästra Kyrkogårds port och neder mot sidn belägit, hwarest samma försälgning i Trö är til wderbörande köpares fullkomliga nöje redan fröt. Der finnes ock gräsfrön af Melilotus och mindre Sorter Medicago, samt något Lalprus.

Dragnings-Risforne för 2:dra Classen s:te St. Petters Kyrckio Lotteri äro nu ankomna och emottages Appellation til 3:de Classen af Charles Loutin och uti Johan Charins Bod, hwarest Risforne kunna igenomtes, och försäljas äfwen hela och halwa Lotter dock ej längre än til den 13 i denne Månad; de som då försummat årlägga Appellation äro sina Lotter förlustige, uti berörde Class är högsta Winsten 12000 gul. Holl. samt flera fördelaktiga Winster, sedan följer Fri Class af 4500 Winster utan Rister.

Nya Sång-Råder, som för senaste Branden försärdigades och såldes på Södermalm på Hornsgatan mit emot St. Maria Kyrcka, försärdigades och hållas nu mera til salu jemte Madraser af Lagel och Hår, Riåder, Dun och Cattuns Sång-Låcken, på Nordermalm och Smålandsk gränden uti Huset N:o 7 nästa huset in til Ankhusets bakgård.

Uti en af våra födämsta och bästa Uppskåder åfundas en skickelig Red, at det bästa spisning portions wis; Hwiltten som finner sig därtill bugad, kan angifwa sig på Piblgrens Caffehus, midt emot Riddarhus porten, hwarest han derom kan blifwa närmare underrättad.

Hos Gumtlen i Trångsund, Huset N:o 4 finnes ännu Lörningens Universal balsam jemte Lill droppar eller gratia probatum af det bästa Slaget från Holland, til köps.

Februarii Månads TAXA.

Hwarester följande Persedlar försällas i Stockholm, Anno 1761. Rp:mt.

Bröd til et bre R:mt bde waga.	En Kanna godt Dubbelt öhl	1 dal.	8re.
Hwetebröd med midst bakat 1 och 2 halst Lod.	En Kanna Enkelt öhl	"	18
Dito utan midst bakat 1 och 3 siend. Lod.	En Kanna godt Swag öhl	"	8
Strådt Råg bröd 4 och 1 halst Lod.	En Kanna Göt Midst	"	28
Dito oststrådt bröd 7 och 1 siend. Lod.	En Marek Fårst Dyr: Stut: eller Dwi: gt: Riddt	"	16
Et Fat Dubbelt öhl	En Marek Hel eller Half-god giödd Kalf	"	28
Dito En Tunna	En Marek Framsiending dito	"	26
Et Fat Enkelt öhl	En Marek Walsiending dito	"	30
En Tunna Dito	En Marek Fårkör	"	16
Et Fat Swagöhl	Goda Drickes Lam såljes hwetel 9, 10, 11, 12, 13 a 14 daler.	"	16
En Tunna Dito			
En Tunna Spisöhl			

Inkommande Spannemåls prisen hafwa i nåst. Månad warit: Hwete 48. 46. 40. dal. Råg 25. 24. dal. Malt 34. 29. Korn 30. 27. dal. Wandsåd 26. 23. Håsta 24. 20. dal. Erte 48. 44. dal.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Risföddags Tidningen N:o 9.

Stockholms Meloblad.

Tördagen den 14 Februarii. 1764

Lärda Saker, och Rön.

Är insändt:

Tillökning och fortsättning på det nyligen upgifne sätt, at med förörrasade väf-
faker, inloppade i något förolyckat Kreatur, och så sprat, förminsta Skadediur.

Den som intet noga betänker, hvad skada odiurens förökelse och de menliga kreaturens för-
minskande, tillogar både Stads- och Landmannen; Den samma lärer icke vilja använda
2 a 3 öre Silfamt om året på sammanstoft till Luderis kryddande, och borde således ingalunda
få behålla något efter andras kryddning uphittat rotdiur, utan snarare plikta, om det icke
framgives till nästa Byfog, der Luderis kryddning hålles. En sådan må icke heller klaga endast
öfver skyddstraff och olycka, utan måst öfver sin envishet och försummelse, om det Kreatur för-
derivas igenom odiur, ehuru många och stiltige walktion och hundar den behagar påkosta, ja
om den äfven hölle warg- och råsteggar, samt många öfryddade Luder omkring; Ly chwærest
sådana åttar åro, dit församla sig odiuren aldrumäst, och sedan deromkring gierna wiskas, näst-
gränsande grannar och sodnar, så wäl som den samma sielf, till större skada, än om der inga
öfryddade Luder, eller Luderplats warit; N. B. många års förtäret wisar, och uymärksamt
förnytt kan ju bewisna och sluta, at flere Skadediur- eller rotdiur således blifwa wäl födde, gidda-
de och förtärade, än som förödde, aldenstund allenast några ärbållas, och deras söderwärt blifwa
ärligen dyrare; Men bättre tillgång och tid på allehanda skinn- och söderwärt, så wäl som på
warg- och råstinn måtte ju blifwa, när upgifne Luder-kryddande sker enhälligt; De hafwa hwar-
je winter nog inlopp ifrån Norriska eller andra orter hit till landet och Rifet; Desutom stå de
icke heller här, at snart eller aldeles utdöas, ehuru mångfaldiga konstler dertill påkostades, utan
öta sig noggsamt ändock hwarje sommar, N. B. likwäl mindre, sedan de ha fått sig lofwärd,
vöden eller trånfulka äminskone, af lagom kryddade och sprade Luder wid hwar och en By.
Försolet kan bäst bewisna allsammans, och följagteligen kunna de nödigare samt nyttigare
kreatur warda behållne. Non minor est virtus, quam quætere, parca turri.

Dwidlub.

Sålledes är insändt:

Åmärckningar öfwer några ställen i swaren emot Herr Dof Stenmans spanne-
måts pris.

De meloblad, som innehålla dese Swar, är jag ej innebaware af, och kan således icke citera
dem, eller något deraf verbotim uptaga; utan måste låta mig nöja med de meningars an-
dragande, som jag minnes mig der hafwa läst.

Ell at förbringa Herr Stenmans påstående om et lindrigt spannemåts pris, uptages, ibland
annat, 1 drängedagswårte antingen till 1 dal. 16 öre eller 2 daler, och 1 dränge- och bledags-
wårte till 3 dal. alt kopr. mt. Det är riktigt, det står knapt lindrigare. Men jag frågar: om
alt Sweriges återbruk, eller större delen, drifwes med dagswårten? Jag menar nei; utan större
delen deraf bestrides af bönder med skligt tjenstefolk eller egna barn, och egna dragare. Man
bdr ju icke göra calculation öfwer et ponerat återbruk; utan taga det sådant som det wårkeli-
gen är. En drängs wårte och lön om året wårderas i Wet. Acad. Handlingar för 1759 pag.

155 till 160 daler, som gõt 14 öre om dagen. Herr Stats Secretetaren Carlsson såett i sit Hushålds Lexicon pag 179 : 3 röda kostat häften ej bonden stort. Icke desto mindre låter jag hans dagsvärke vara lika dyrt som drängens, nemligen 14 öre, tillsammans 28 öre, som är 2 dal. 4 öres aflag på 1 dagsvärke. Och som på 1 tunnland åter användas 6 sådana dagsvärken, åter 5 dal. 8 öre, så blir aflaget på 1 tunnland 12 dal. 24 öre. Stal intet det höjwa någon värfan på spannemålsens pris? I betractian af sådant finnes, at Herr Sunman icke har så mycket orätt, och at wederbörande wiha nästan mycken hetta i sina Swar, hwatof man kunde falla på de tankar, at egennyttan bliwit röd. Dock håller jag skäligt, at 12 daler för 1 tunna spannemål är för litet denna tiden, och förstår, at priset borde falla och stiga emellan 15 och 21 daler, efter årgången och sådens godhet. Dermed kunde både säljare och köpare wara belätne. Men at påstå det priset bde wara wid och öfwer 30 daler, kan jag icke anse för annat än syndigt, egenyttigt, och et samwetslösst sinnet, när bequnneliga händelser tagas wdan.

Om jag minnes rätt, så är det Jöns Suneson, som värfat, at et lågt spannemåls pris bringar alla återbrukare til tiggare: leder til landtbrukets förder, och at en återbrukande bonde bliwter ruinerad, så framt han icke åtminstone får 25 daler tunnan. En annan: at jordebuket undertryckes derigenom. En annan åter: at ingen swälter, när tunnan kostar 30 daler, men wäl förbättras återbruket. Och en annan: at bondens fattigdom tagit sin bequnnelse de goda åten. Summa: alt går ut derpå, at så spannemålen dyr i landet, såsom orsak til wålmåga: och at wota godt pris såsom orsak til wannackt. Om alla landtbrukare sålde spannemål, så wore saken riktig nog. Men jag har redan affagdt mig et sådant pönerande, och håller mig wid det tillfånd, som wärlseligen är här i Riket. De wäfte jordbrukare äro bönder, wid hwilka jag mig håller, och efter deras beskaffenhet, delar jag dem i 3 Classer. Den förste Classen består af dem, som ärligen sälja spannemål. I den andre äro de, som hwarken sälja eller köpa. Och under tredje Classen böra de, som ärligen nödgas köpa spannemål. När spannemåls priset är högt, så ricktar den förste Classen sig; men lust så stor nöd råkar då den tredje i, som wed sit förarmande wäfte rickta den förste. Den andre tyckes hwarken winna eller förlora; men likwäl lider han och, i ansende til dyrketens värfan på andra honom nödwändigiga waror, och handtwärkars arfwoden. Afse gõt högt pris både fattigdom och rikedom, och kan således i gemen icke sägas, at det befordrar wålmågan i landet. En återman bde ha sin goda utkomst af sit arbete, at han icke blir ruinerad af en tillförlöande olycka; men at des rikedom altid och allmänt förbättrar landet, dristar jag icke säga. De, som dermed förbättra återbruket, äro så få, at de här ej kunna sönna i någon ånta. Man wänder alt hwad han kan få ihop i plåtar och slantar. Dese kopparsanningar gräfwes wita ned, om hwilket rum både hufwa och barn äro ofunnige. De omständigheter tunna wara, at han ej upptäcker sin skatt när han döer. En bräddo förorsakar det samma. Tänk hwilken wålmåga tillflyter då landet deraf! En ren förlust menar jag. Åtminstone hade det varit bättre, at en sådan sådt litet mindre för sin spannemål, så hade skadan varit mindre, och hans fattiga nästa bättre blypen. Jag wil intet tala om alla de koppargömmor, som fienden fört up och fört ut landet; men hade de varit mindre, så hade och förlusten varit mindre.

(Slutet härnäst.)

Meteorologiske Observationer.

Feb.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
7	25:25	1.u.	W.	- mult.	25:18	0.	NW.	1 mult.	25:13	0.	-	mult.
8	25:5	1.u.	W.	1 snö.	24:20	0.	NW.	2 snö.	24:73	2.u.	-	2 mult.
9	24:62	5.u.	W.	- klart.	24:62	1.u.	W.	- klart.	24:62	6.u.	-	klart.
10	24:68	9.u.	NW.	1 klart.	24:70	9.u.	NW.	1 klart.	24:77	6.u.	-	1 snö.
11	24:90	12.u.	N.	- klart.	24:92	6.u.	N.	1 snö.	25:12	8.u.	-	1 snö.
12	25:22	15.u.	NW.	- klart.	25:26	12.u.	NW.	- klart.	25:19	8.u.	-	1 mult.
13	25:10	9.u.	NW.	1 mult.	25:25	10.u.	NW.	1 klart.	25:23	13.u.	-	1 klart.

D. 12 Göfsta Qu. Kl. 1, 8 t. m.

ANNO 1761 d. 14 Februarii.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Mitral. Capitain Cullenberg från Carlserona, log i huset N:o 24 wid Hfverlånggatan. — Capitain Rylander från Göteborg, log på Stortullaren. — Lieutenant Drangel och Fält Wäbelen Bouman från Calmar, log i huset N:o 80 wid Swartmångatan. — Lieutenant Skultz från Franckrike och Skuffströwarens Söderström från Wästmanland, log i huset N:o 87 wid Sibille gatan. — Lieutenant Gyllentof från Pomeri, log i huset N:o 27 wid Drottningegatan och Måster Samuels gränd. — Lieutenant Bierdgel från Carlserona, log i huset N:o 16 wid Stadsgården. — Probian Måstaren Jser från Göteborg, log i huset N:o 37 wid Waggengatan. — Strandridaren Sparsman från Diand, log hos Laquejen Strömbeck wid Skottgränden. — Landtjefscaken Lundman från Jewland, log i huset N:o 120 wid Gref Magni gata. — Kattelugns Måstare Gefälén Jungberg från Skottland, log i huset N:o 18 i Kraumakare gränden. — Orientaliske Chirurgus Morath från Sahla, log i huset N:o 7 wid Röststrands gatan.

I Stockholm äro ifrån den 31 Januarii til den 7 Febr. födde: 29 Gåfverbarn, 20 Flickor barn. Wigde 15 Par, samt degnarne 31 gamla Personer, och 36 Barn. (O) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 1 af Gullfot, 2 af Kråstan, 2 i Varnsödder, 7 af Lungfot, 1 af Slag, 5 af Alderdom, 1 af Mattande sula, 7 af Hettig sula, 1 af Dangskivens sula, 1 af Håll och Sting, 1 af Wattusot, 1 af tårande sula, 1 af Fråha. De 36 Barnen äro döde: 6 af Bröstsula, 16 af Slag, 11 af Koppor, 1 af inwärtis sula, 2 af Diand sula, 1 af Lårffen.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrka) 1 Barn. — (St. Clara) Borgmästaren uti Byggnings och Ambets Collegio Georg Seib 65 år gl. — Capitain Jacob Degnairs Fru 61 år gl. — Rytstater Samuel Hiemstedis Hustru. — Afskeddade Kongl. Lif-Deabanten Jacob Liungren 63 år gl. Stöman Dof Westerbergs Hustru. — Frelsmakaren Petter Dahlbühl. — 4 Barn. — (St. Jacob) Munskäncken wid Kongl. Häfvet Swen Sjöberg 100 år gl. — (Riddareh.) — (Tyska Förs.) 1 Barn. — (St. Maria) Wagnmakare Andrian Catharina Doma 67 år gl. — Kopparslagaren Johan Spång. — Hblaren Magnus Jellings Hustru. — 11 Barn. — (St. Catharina) Commisjarken Phillis Suck. — Fabriqwarens Lars Lundström. — Stackaren Simon 76 år gl. — Hoffslagaren Petter Wistström. — Arbets karlen Petter Almgren. — Andrian Stina Björck 70 år gl. — Brandwäkten Eric Zetterman 86 år gl. — Fångwäktare Hustrun Maria Boten. — Pigan Maria Hagberg. — 10 Barn. — (Kongsholmen) Fabriqwarens Jacob Daumont. — 3 Barn. — (Ladugårsländ.) Skiepps Timmermannen Johan Lindströms Hustru. — Andrian Beita Lindgren 60 år gl. — 3 Barn. — (St. Olof) Linnwäware Lärtingen Magnus Höl. — Fråhje Fogden Petter Nordenik Ancka. — Dödgåfwarens Jacob Bergholtz 78 år gl. — Pigan Ingrid Lisa Berg. — 3 Barn. — (St. Johannes) Ohmants Sliparen Magnus Hströms Hustru. — Andrian Christina Fredman. — Tobaks Arbetaren Nils Lindroths Hustru. — Andrian Anna Lindgren 75 år gl. — 6 Barn. — (Barabuser) — (Danviks Förs.) Strumpwäware Gefälén Christian Dellwig 2 Barn. — (Skepsh.) 2 Barn. — (Långswardtske Arg.) — (Sabbatsbergs Sattigåus)

Utskillige Fungiörelser.

Som Hans Kongl. Majt Allernådigt bewillat Häf. Secrettaren Beträffar at till Jolänfska Trågårdens fröns winnande såsom mera lämpelige till vårt Klimat än de utländske, så ansågs ga i detta behof behörig frö-plantage, så kunnas almånheten till underrättelse, at hwariebånda Socter Trågårdens frön, som wid bemänte plantage äro till mognad bragte, finnes till köpes för långt tråggilgare pris än de utifrån hämtade, och bemänte Hof-Secrettars Hus wid St.

Clarå västra Ryfögårds port och neder mot Sån belägit, hwarest samma försälgning i Try å till wederbrände köparens sulfbomliga nöje redan fröt. Der finnes och gräsfrön af Melilotus och mindre Sorter Medicago, samt något Galvus.

En Furu-Jodt på Cravel och 10 swära Käfers drächtighet, som ligger mit emot Råntmestare huset, är till salu med alt tillbehör; underrättelse derom fås i huset och boden i Norre Banco gränden.

Åkundas en Wäders-Dwärens midnare som kan och förfår bygga och inrätta alt hwad som hörer till allehanda sorter gryns malning och försärdigande, underrättelse derom fås på Lafons Caffee-hus wid Järntorget.

För Jul lemnades på Wokhuset en Kappräd till en dräng, hvilken ågaren sedermera ej återtagit; underrättelse om samma Kappräd fås hos Waktmästaren wid Kongl. Bergs Collegium.

Den 17 Februarii blifwer uti Staden på Köpman gatan i Hus N:o 169 en Auction på-talen utur et hwerligt Sterkhus på allehanda lös Egendom.

Et löps åkundas ett i Westmanland eller den delen af Södermanland, som gränzar in till Mälaren, belägit Säterie, af ungsfärligen Ett Hundrade Lunnors utsäde. Och behagade den som härom kan lemna kundskap, eller wara pågad at sälja, antingen uti Post-Tidningarne eller Weekbladen låta införas, med hwilka man om köpet, samt Säteriets beskaffen- och belägenhet Correspondera kan.

Uti Huset N:o 23 på Drottninge gatan, äro Meublerade Rum at hyra, hwarom underrättelse fås uti nedersta Wåningen i berdede Hus.

En Person som förfår Landbruk och Käfskapet åfundar at wid någon Landt egendom bliwa Fogde. Underrättelse fås hos Waktmästaren Dillstedt på General Land-Tulls Cancelliet.

Som ofledne Elden: Mästaren Eric Holms Enka, Hustru Anna Maria Hillman åfwen nu mera igenom Döden afskildt, och man icke wet hwilka deras närmaste arfwingar kunna wara, så blifwer härmedelst kundgjordt, at om några arfwingar skulle finnas, de då wille innem den i Lagen föreskriene tid sig anmäta på wederbörlig ort och ställe här i Stockholm, at få del af den Testamentariska Disposition, som hon i Lifstiden författadt öfwer sin äwarskapskap.

Uppå Södermalm och stora Glasbruks gatan är Gården N:o 33 at hyra, och 2:ne Rum at lilla Glasbruks gatan; underrettelse fås i Staden wid Stiepps broen och Nygården, huset N:o 44.

Hos Bokhandl. Ulf säljes Bibliothec. Grundins Pærentation på Latin öfwer framl. Hans Excell. Riks-Rådet Sr. Carl Ehrenpreis, der finnes och et Manuscriptt ganska wäl ritat och skrifwit af Saders Fortification, bestående af regulier och irregulier Fortification, Fästwärd samt attacke och defense.

Påminnes ån ytterligare at Apellation till 3:die Classen af St. Peters Kyrko-Lotterie bör årläggas till nästa Onsdag, de som då försummat, äro sina Lotter förlustigt; Uti Mattsöfferaren Clarins bod finnes hela och halfwa lotter till berdede Claf.

Uti Handelsmannen Carrees bod i Trångsund, finnes till löps Lotter uti del af Hans Kongl. Majest för Göteborgs Hospital priuillgerade Lotterie och des 8:de dragning, som kommer at dragas wid slutet af denna eller början af nästa månad, Lotten kostar i dal. Silf:mt.

Et underrättelse lämnas at Kreteborskar af alla sorter, som brukas af Kopparslagare, Gjaltgjutare, Gjördelmalare, Guldsmeder och Jowelerare finnes till löps på Södermalm uppå Stora Wadstuga gatan i hörnet wid Kavelts backa i huset N:o 15 en trappa upp.

Swå trappor up i hörnhuset på Norrmalmstorg, wid Cassenhof där Kryddboden är, har för 8 dagar, en redd forordad kappa med årmär blifwit tagen, i stället för en annan redd dito. Och som sådant låter sig tildragit af någon, som icke torde kunna påminna sig stället hwarest denne förbytning skedd, så lungtides sådant, på det återbytet må kunna ske i samma hus, ju förr det hålles.

Hos Trångskredsmästarene Wahlberg och Östbof, så i deras Bod wid Middarbus Torget som hemma uti deras bus på giotgatan, finnes aproberade friska och goda Trångskreds Frön jemte hemma wårta åsta frukt trån af åskilliga arter samt lindar för billigaste pris.

Uti Wäbbelboden på Norrmalmstorg mitt emot Gref. Elebladskä huset finnes gardiner af fönst redot Dammask till en 70 alnar, för billigt pris.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags-Tidningen N:o 10.

Stockholms Weloblad.

Lördagen den 21 Februarii. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

Slaget på anmärkningarne öfwer några ställen i Swaren, emot Herr Dlof Stensmans spannemåls pris. (Se Welobladet N:o 7.)

Man påstår, at spannemålets höga pris bidragee intet till andra warors dyrhet. Sant är det, at dyrheten har till en del andra orsaker, dels nödwändiga och dels offälliga; men dock går det icke an, at taga spannemålen aldeles undan: han har sin dryga del deri. Ly huru är det möjligt at sälja fabricerade waror för godt pris, sedan brödsödan stigit? Huru kan ert net säljas till samma pris som förr, sedan Bergsmännen måste gifwa dubbelt för spannemålen? Måste icke alla handwärfkäre stiga upp sitt arbete, när deras arbetare kostar dem mera at utderbåla? När intet löpmannen och förstår at höja priset på hwad han säljer, när spannemålen stiger? Deke hafwa macten i händerna at taga sin ärsättning igen, hwilket och tyckes wara billigt, och hafwa således icke så särdeles stor förmåning af dyrtid; men den fattigt kan måste äre blifwa fattigare. Den som detta nekar, han deliwes icke af rena affigter: Derest matwaror äro till långs för godt löp, dit söka sig handwärfkäre fiersmant lifran alla orter; men beddets dyrhet krämer bort både infödde och utlänningar från landet. Dyrhet på matwaror dyrkar upp priset på alla andra waror i hwar och en hand, som de måste gå igenom, och gör alltså både handwärf och handel stort hinder och uppehåll, säger Sal. Landshöfdingen och Riddaren Wrede i sitt Tal: Om et Borgreligt Samhälles Styrelse. Rör hunnens och dyrtid bewara; och utiwe

3 et weloblad står: Ingen säkrare utwäg är ännu funnen (till at bedåla spannemålen wid et skälligt pris, med tynna skinnad i goda och swära är), än förrådsbus inrättning, och brånwins förbudet. Jag wil och det tro; men knapt uträttas ändå mycket dermed. Saken är denna: Förrådsbus, eller så kallade Socken Magaziner och besparings bodar, lära förmodelligen wara inrättade i flere Socknar; Men de lära och wara så, som ännu blifwit till det hållsamma ma påsyttade ändamålet nyttjade. Uti många har ännu intet korn införmitt. De äro med lögnad upfante, härbärgera intet annat än brånwins pannor, och tbe hända de så och onyttlade rutna ned, hwarföre bonden håller dem för en onddig kofnad, och fattar et mistroende till de nyttigaste inrättningar. Hwad åter brånwins förbudet angår, så är det lika nyttigt, och lika eftersewdes. Wederbörande Besparingshafwande hafwa ofta nog utskändt Wistatorer: Lånsmanen, som derom nyss förut sådt wäder, insamlar som hastigast i tyfhet de brånwins pannor, som han i miugg emot et wiff betingadt arfwode till ägarerna utlänt. Då när Wistatorerna kommit, så äro alla pannor tillfades, och dermed wäl. Jag wil intet nämna tillwärfkärigen med andra käl. Således stana dese goda inrättningar i bakwatn, och göra ingen ändring i spannemåls priset.

En bilig Regel är det: at den ene inwånaren icke bde blifwa stinn på den andra swäster. Men huru går det? En Lånsman, för exempel, sitter på många ställen med 30 koppardalers lön om året: han wil och lefwa på det torra: han wil gifta sig som andra menniskor: han har barn som annat folk: För hela sin äreldn får han 3 tunnor spannemål, och dermed skal han försda och klåda sig, hustru och barn, samt ändå ej swälta, efter han ej gifwit mera än 30 daler tunnan. Huru det går ihop förstår jag sannerligen icke. Så så och många andra, som sitta med blott penningslön, hwilken wid första inrättningen kunnat wara sammeligen tillräckelig, men nu icke så, swälta bröf och, när de wilja bära et ärligt namn; men Herr Auctorn till 30 daler tunnan låter aldrig arjaric hwad för smärtefull sweda et torstigt tillstånd har med sig, ehuru man är ingen latskand, utan i sitt kall arbetar kanske flitigare än bonden på åkeren. Ut en Lånsman med beröde sitt förhållande gör sig framwärdig, är ganska flact; men om man betänker hans tillstånd, så har man förre orsak at ömska, än fördras öfwer honom. Han wil wara

trogen och ärlig : magen vekar på sit uppehälle ; Det fattas : uträgter gälla ej hos hungen , mannen sätter sig i skuld öfver dronen : sedan vil ingen försträcka honom, när han har intet at betala med : Ståla här han affly före : Tigga förnär intet : Lesna vil han, och låta måte han. Hwad skal han då göra ? Han nödgas taga den utnåg , som något kan importera , och derhos måst färlig , när han beutar all upständelig försigtighet , i synnerhet när det sker med gifwarens goda vilja. Och således blifwer dyrbeten et hinder för de försättningar , som äro utseede at moderera den samma.

Äf allt hwad här sagdt är , synes det min mening är : at man bör hålla medelvägen. Slutligen wore wärdt at höra , huru en blott penninge löntagare skal med äran så wäl löda sig , som lornbonden , hwarem ingen ännu behagat nämna i något weskblad. Den 14 Novembet 1760.

Paulus.

Äf Nuctören till hushålds frågorne i weskbladet N:o 6 , är följande tillägning insänd :

Jag finner mig ibland de i weskbladet N:o 6 insände hushålds frågor hafwa utaf hastighet förbigått en af wärde. hwilken jag nu beder så tillägga , jemte et par andra , och äro som följer: 8:oo,) Huru många tunland jord en arbetslark kan binna at wäl keta til åker och ång ? När man det wet , blifwer ej swårt at uträkna huru många dagewärcka torp behöfwes til at wäl håda en gård eller gåteri af den eller den storheten i tunland til åker , ång , skog etc. Detta allt är ännu ej wäl utredt , derföre föpas och såhas landtgendomar på låsa grunder , ofta med förlust.

9:oo,) Huru många tunland ärligt utsäde af medelmättig jordman behöfwes til underhåld för et hushåld af 4 hion til exempel , med deremot swarande ång och betesmarker. Twenne tunland lärer wara nog när de gifwa 10:de kornet hwardera.

10:oo,) Om icke det wore möjligt , så wäl i Swertge som på fönliga ställen utomlands , i de orter hönwårten alltid är swag men åfren hördig , at et arbets hushåld kunde hafwa sin utkomst blott af åker , utan ång , då tor och nödwändiga dragare födas med haln , blandweder , drank , gröpe etc.

En til loedbrakare skulle tyckas kunna umhæta för , som endast äro för miöskens skuld , om han i skådet hade försvarligt dricka samt boning , til sin gröt och älluppa. Wem wiöret galler så mycket hos oss , och såden måstads lirt , at man anier detta såsom ögalligt. Äf i hwad äro icke Bischofar för och angelågnare , än silkesmaskar och muldbåra iråd ?

e.

NB. I weskbladet N:o 6 och 1:sta punkten står 22 plåtar , men bör stå 24.

Meteorologiske Observationer.

Feb.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
24 b	25:28	18. u.	N.	- flart.	25:35	10. u.	N.	1 flart.	25:37	13. u.	-	- mult.
25 o	25:35	9. u.	W.	- snö.	25:33	3. u.	W.	1 mult.	25:0	7. u.	-	- mult.
26 f	24:69	0.	N.	-	24:64	3. d.	N.	2 mult.	24:68	3. d.	-	- snö.
27 d	25:4	2. u.	N.	- flart.	25:10	1. u.	N.	- flart.	25:25	3. u.	-	1 fröm.
28 q	25:40	1. u.	NW.	- flart.	25:42	2. d.	NW.	- flart.	25:45	3. u.	-	- flart.
29 z	25:45	3. d.	W.	2 mult.	25:45	3. d.	W.	- mult.	25:45	3. d.	-	1 mult.
30 g	25:0	2. d.	S.	1 mult.	24:97	2. d.	SO.	2 mult.	24:84	3. d.	-	1 mult.

D. 19 Gulmånå Kl. 7. o f. m.

ANNO 1761 D. 21 Februarii.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Sökande Resande äro nyligen ankomne:

Profesor Arelson ifrån Pommern, log. i huset N:o 87 wid Blasii holmen. — Professor Strömmer ifrån Carlserona, log. i huset N:o 18 wid Stads gården. — Inspectoren Coritander ifrån Norrköping, log. i huset N:o 109 wid Gasselgården. — Handelsmannen Edström ifrån Norrköping, log. på Källaren Lihonk. — Fabriqueuren Rensström ifrån Norrköping, log. på Källaren tre Kengat. — Bruks-Patron Eberhson ifrån Westgötadahl, log. i huset N:o 35 wid Prästgatan. — Johan Elgren ifrån Göteborg, log. i huset N:o 113 wid Österlångegatan.

I Stockholm äro ifrån den 7 Februarii till den 14 dito födde: 20 Gåsbarn, 18 Skilderbarn. Wigde 3 Par, samt begrafne 16 gamla Personer, och 23 Barn. (O) Månad-lik at ingen förteckning ifrån den församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 3 af Alderdöm, 4 af Lungfot, 3 af Slag, 1 af Hetsig-
sjuka, 1 af inwärtis sjuka, 1 af Blodförtning, 1 af Mattande sjuka, 1 af Wattusot, 1 af
Fredsa. De 23 Barnen äro döde: 5 af Bröstsjuka, 8 af Koppor, 5 af Slag, 2 af Hetsig
sjuka, 2 Dödsfödde, 1 af Dangijvensjuka.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrkan) Ströddaren Johan Kiedman 75 år gl. — 1 Barn. — (St. Clara)
Formaren wid Voreclains Bruket Petter Grytsedt. — Enkian Brita Rumbom 82 år gl. —
Stadstienaren Peter Pöpelgrens hustru. — 4 Barn. — (St. Jacob) Fröken Johanna Mar-
gareta Nöfermarck. — Studiosus Jacob Dalin. — 1 Barn. — (Riddareh.) 1 Barn.
(Tyska Förl.) Kongl. Archibatern Petter Petterssus Fru Christina Johanna Mandale-
na Weber. — (St. Maria) Stenbyggaren Jonas Grönberg. — Erdgaren Swen Sten-
berg 73 år gl. — 2 Barn. — (St. Catharina) 1 Barn. — (Kongsholmen) —
(Ladugårsländ.) Mållmaren Bengt Kurquill. — Enkian Catharina Nyman 80 år gl. —
2 Barn. — (St. Olof) Besökaren Eric Wetterhom. — 4 Barn. — (St. Johannes)
Stofmakaren Johan Kiedman. — 6 Barn. — (Barnhuset) Enkian Barbra Magdalena
Schiaff. — 1 Barn. — (Danviks Förl.) — (Skepsh.) — (Lillieswärdske Re-
gitt) — (Sabbatsbergs Kattighus.) Enkian Sara Norman. — Dito Sigrid Ahlbom
60 år gl.

Åtskillige fangiswälsker.

De som weta sig wara något skyldige, eller hafwa något at fordra i oss. Jernkärnaren D.
Förnblads Sterbhus, annodas, at alorassit inkom 14 dagar ifrån dato, de förre med betalnin-
gen sig inkomna, och de senare sine fordringar ansjwa, hos Fabriqueuren E. Jockman, boendes i
des Hus wid röda Bodarne, som betalning emottagar, och hwarsk äfwen ansalt at gjord om
Sterbhuss Gålds klarandes tinnande ut, som i Landbortelne äro wissande, inom Martii Må-
nads slut, härom mid Jockman correspondera, och har den, som försummar des skuld til Sterb-
huset inkom denne tid at betala, at skolla sig sels, då man utan widare Rectification nödas för-
dringen lagligen utlösa.

Döby Musthald i Linköpings Län, Hammarlunds Härad och Mogata Soen beslagt, hwarpå
äfwer alt utlösa 26 Tunnot, lastar af sig 76 Sommatlas Hö, godt musbete, Slog til Timmer,
Stångsk och Wedkrad, samt 21 gård, och på ågorne 2:ne Dagshwäcks Torp, 2:ne Muggen-
ter, om et fierdedels Mantal hwardera, det ena järmedlat. Härå äger Musthaldens sels Skatts-
rättighet; Det andra Lönghust, et hald Mantal, äfwen och en utjord kommer den 27 Martii
nästl. genom offentlig utlopp at försäljas, och kommer Auktion at för sig på selswa Mustnings
Stammen.

Skätselögenbeten Gröndahl beslagt ströft utom Hornesull, wid Sjön, bestående af nödige Hus-
tum 3, tunnelande åter 30, sels ång utom 2:ne goda beteshagar, at al atrendeta, underättelse
om wilstoren sels på Gröndahl hos ägaren.

Med högwederberligt tillstånd upföds nästkommande Middags Söndag, eller den 1 Martii
på Stora Riddarhus Salen, Västions och annan Musikur, hwatom i Posttioningarne widlytt-
gare kundgöres.

Skulle någon på Kongl. Post-Contoret härstädes, orått ha'wa uttagit et bref ifrån N:o 10 den 10 Januarii påföljande om 4 lod's wigt N:o 5, med utanfrest til Notarien Samuel Johan Langb; behagade den samma, för rättwisan skul, gifwa det tillfånna hos Walmåskaren Anders Dillstedt wid General Landtuis Cancelliet; des omak skall bederligen bebdnae.

Uti Langgissa Boktryckeriet, på Stora Nygatan i Stockholm samt och i Göteborg, finnes Sagan om Mercurius och Vulcanus till köps för 1 dal. Kopp:mt. Nivenledes Isaac Newtons Anmärkningar öfwer Propheeten Daniel och Johanns Uppenbarelse för 9 dal. Kopp:mt. och Göteborgs quarto Biblar för 22 dal. Kopp:mt. Exemplaret. Jämwal någre Exemplar af Magister Eskboms Synodal Oration til 1 dal. och 16 öre Kopparmynt.

Några få hela och halwa Lotter til 3:die Classen af St. Peters Kyrko-Lotterie äro ännu at försälja uti Joh. Clarins Bod, i denna Class äro ansent. Winster, och sedan följer en fri Class.

Lotter för innevarande års första dragning af Hans Kongl. Maj:ts i nåder utbilligerade Lotterie för Carlscrona Stads-Storkyrka, sålles hos Paul Dellvik på köpmangatan a i Dalec 16 öre k:mt Lotter.

Til et Herrskap uti Westmanland 12 mil ifrån Stockholm, åskundas nu genast en utlärad ogift Trågård's dräng, den som dertill är hugad, kan om willkoren göra sig underrättad uti huset N:o 82 på Regerings gatan 2 trappor up.

Uti huset N:o 150 i lilla bricken nedan för köpmangatan, finnes ännu til köps god Hollans Sig i åttan och sextondelar, Citron saft af den bästa i butteiler, bleft spankt Snus i dosor, gammal Engelsk Cardus Tobak, som är mycket lätt at röka, Törnings Balsam och Lilly droppar af rätta slaget ifrån Harlem.

Uti Swen Brebmers Tröbod på Riddarehus torget, försäljes allabanda approberade uorigtliga friska Trågård's-irån som förleden höst äro utrikes ifrån inkomne, och det emot skriftlig försälran, på det icke någon må finna sig bedragen af omogna inländska irån.

En ogift skickelig person, som wäl är öfward uti Landtushållning och Råtenkaper är pågad at nu straxt eller nästkommande Påsk komma til Herrskap på Landet at emottaga någon Fogde beställning; underrättelse fås uti huset N:o 138 på Horns gatan snedt emot Gåstgijwars gården, samt hos And. Westberg.

Om någon skickelig yngling, som är kunnig i råtenkaper och derjemte kan wäl skrifa och räkna wore pågad at antaga Condition såsom skrifwars, kan om willkoren närmare underrättelse erhållas uti Segerdals Boklåda på stora nygatan.

De som weta sig hafwa några waror med Skleppar Eric Sundell ifrån Carlscrona, behagade dem afbämta uti des gård på Södermalm och St. Catharina östra Kyrko gata, straxt wid Kyrkan, emot fracht och forlöns betalning.

Et Herrskap som bor 8 mil söderut ifrån Stockholm åskundar en skickelig Stomatere både uti Quins och Mans arbetz den som sig härtill kan finna hugad anmäler sig i Droggare grändben och huset Laborsberg kallat, en trappa up, då om willkoren kan accorderas.

Hos en Prästman, som har lust at emottaga twenne skickliga ynglingar til at informera efter nyare metod i de wetenskapor som åskundas, kunna de få komma i pension på år och wärra försäkrade om trogen wärd. Underrättelse om willkoren deremot fås i Stj: Capitain: Wenslunds hus wid Marie gatan två trappor up.

De som här i Stockholm Praenumererat på Östergötlands bekrifning, men ännu ej uttagit sine Exemplar, behagade emot Prenumerations sedlarnes återstäljande dem ju förr des hålde afbämta uti Kongl. Tryckerie boden, hwarest af detta wärk äfwen ännu finnes några Exemplar til köps för Tolf dal. Kopp:mt. Exemplaret.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Placat om Fyra Allmänne-Solenne-Tacksägelse-Gaste-Wot, och Böner Dagar uti innevarande år 1761. Dagarne och Textene äro:

Första Böned. d. 17 April.	Öttesång. Esa. 42: 23. Högmåsh. Jer. 25: 4, 5.	Afströf. Ps. 50: 21, 22
Andra Böned. d. 22 Maji.	Öttesång. Jer. 18: 11. Högmåsh. Dom. W. 10: 15.	Afströf. Ps. 22: 5, 6.
Tredje Böned. d. 19 Junii.	Öttesång. Joh. 8: 32. Högmåsh. Gal. 5: 13.	Afströf. Jac. 2: 12.
Fjerde Böned. d. 9 Dec.	Öttesång. Ps. 50: 14, 15. Högmåsh. 1 Tim. 2: 1, 2.	Afströf. 1 Pet. 5: 10, 11.

Kongl. Maj:ts Nådige Kundgibrelse, Angående Nya Tolf Dalers Kopparmynt's Banco Transport-Sedlars utgiffwande och gångbarhet. Dat. den 16 Februarij 1761.

Afstedes Tal, hållet af Hans Excellence, Riks-Rådet, Cantzelle Presidenten, Academit Cantzlern, Riddaren och Commenduren af Kongl. Maj:ts Orden, Högmålsborne Here Baron v. Höpfen wid Presidents Embetets nedläggande uti Kongl. Maj:ts och Rikens Cancellii Collegio. Hans Excellence, Riks-Rådets, Diwerste, Marskalkens, Cantz: Rådets, Riddarens och Commendurens af Kongl. Maj:ts Orden, Högmålsborne Here Öfwerste Ekkeblads Svar å Kongl. Maj:ts och Rikens Cancellii Collegii wagnar.

Riksdags-Tidningen N:o 11.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 28 Februarii. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

Är insändt:

Rön om Sädens förvandlingen:

Uti Stockholms weckoblad för år 1759 N:o 17 har jag anfört mina tankar om huru många försök som anställes med hafre-förvandlingen, kunna vara falska, emedan de ej ske med tillbörlig noggrannhet. På samma ställe föreslog jag och ett sätt at anställa sådana rön, som tyckes leda närmare til sanningen. Efter samma beskrifning har jag samma år giordt följande rön tillika med Herrar Studiosi And. Westmark Westg. Daniel Boding Ängern. Jonas Decker Westdelsk. och Carl Borek från Finland, som frekwenterade den härstädes inträttade Schwäfer Scholan, hvilka alla med mig kunna intygga, at denna följande berättelse är riktig.

Wi afstodde ut ett litet ögibbdt land 9 alnar långt och 4 alnar bredt utan för våra fensker belägit i en trädgård, som alltid hölts tillåpt, på det wi måtte hafwa deröfver så mycket nogare insende. Detta lilla land reddes til som en trädgårds fång men aldeles utan gödsel, och afsdelles efter snöre i små rutor, hwardera ett kvarter i quadrat: i forset der linerna storo af hwarandra, planterade wi aldeles ren rånsod Svensk och Engelsk hafra, som efter Herr Weigins föreskrifna sätt ansades och affkars 6 kristliga gångor, emedan hafren wärte starkt i denna goda fast ögibbda trädgårds-jorden. Efter linier och puncter gjorde jag hemliga märken med segelgarn och små pinnar, på det em någon snas såd skulle wära up, jag då wärligen kunde weta om den då uprunnit ut samma punct, som hafran blifwit sådd. Nästa sommar, nemliken 1760 war den tid man borde se utgång härpå. Mistilligt grönt wärte öfwer hela stycket som wisse sig fram på sommaren wära gräs, wäpling och många slags örter, men hwarcken fans råg eller annan sådes-art, och således hände ingen ting förändreligt emot Botaniska lagarna, dem jag på mångas begäran måste storka med detta rön, at göra en klar sak ännu klarare. Skulle någon hysa för oss, det mistroende, at wi i hemlighet upryckt de upkommande rågsåden, har jag den åran swara emot ett sådant inläst, at flere personer än jag här på orten anställt samma försök och planterat hafra, dels i långa rader, dels i brädden af någon trädgårds-fång, dels på annat sätt, men alla, som derwid användt noggrannhet, hafwa med mig rönt lika utgång, at ej råg blifwit af hafra. Mången afhålles ifrån at tala om dess giorda försök, emedan det ej stämmer in med dess förut af förbästast styt giorda försäkringar om en wärligen sådes-förvandling.

Et förbehåld måste jag inå med den, som itererar wårt här giorda försök, nemligen at man ej med djupt nedslagna pålar utmärker raderna der hafran sås, ty upgrawen jord torkar och krymper ihop; wårt lilla hafre-land war nästa år en half aln kortare på alla sidor, så at nedslagna märken ej påsa emot de rader man besådt, hwilket kan förorsaka mycken wasserwalla; utan bör sådana märken läggas mid något, som flyttar sig så fort jorden hoytorkar.

At hafra en slags såd, som ej warar mer än ett år, kan förwandlas til råg ser ömbjeligare ut, än at en tvåårig wärte, rågen, som står ute öfwer wintren, skulle kunna förbylas til något annat såde. At utröna detta giordes sådant försök.

Et annat stycke i samma trädgård 10 alnar långt och 4 alnar bredt tillreddes med 2 års gammal gödsel och besåddes med råg den 10 Septembet 1759. Wår affigt härwid war at affära råg-gräset åfwen som med hafran stes wid dess förwandlings prof, samt göma och torka samma råg-gräs, dels at utröna om rågen förwandlas, dels at se om det affurna råg-gräset utgjorde någon betydande myckenhet, så at det kunde löna mödan at använda ett stycke rågsådt and til ång eller betesmark. Wårt rågsåde wärte härtiligt samma höst, men ej til den högd,

at det behöfde afföras. Följande somnar nemligen 1760 affars detta råg-gräset flera gånger, torrades och förvarades. Utgången blef denna, at då man några gånger afförde rågen, dog des rot, hwaraf all förvandling försvan. Men en pmojhet annat gräs upkom i des stället. Således blef af råg ej annat än råg.

Det afförda råg-gräset 1760 något dröwer 10 marsk, som gör 175 Lispund eller ungt-får 6 last hö på et tunnland om man räknar 30 Lispund på lastet. Om detta försök står lika ut i stort utskede, lämnar jag hwar och en, som äger likt höbörd at selt räknat ejer om det wore illa gårdt at så halwa råggårdt, och i stället för halm och såd inbörst inemot 120 last hö af 20 tun. land 1000, betet oberäknat. Enär flere sådana sön blifwa anställt, kan man finna om det skulle löna middan at beså stora återfält, och använda dem til ång och betes bagar, det jag tänker vidare försöka. Det wore ingen liten förmon at släppa ut vossapen tidigt om vädren på långt gräs. När vossapen wänjes wila råg-gräs, kan den ej må illa dröf, ty siltaden emellan råg- och annat gräs kan ej wara höre än emellan en koftig och en maget släppa-Allingsås den 14 Januarii 1761.

Eerné Wolt. Kolhof.

Säljande är inkommit til svar på Herr Zählbergs uppgift uti detta års wæfoblad
1761.

Min Herr Zählberg.

Som jag ser uti Min Herre en berrömlig nit, uti wæfobladet No 1 innewarande år, om at kassa en såd utan brand i råg til bårlosam söda och tillika utifråga orsaken til såhlen i små och outwårta rågar i flaståndan; så wil jag lämna Min Herre, och andra idoga Landesmän den undermåttelse som jag af såkra försök kan framte.

1:mo;) At förvandling af allahanda slags såd gjwes är försärit: Kåg i swängel och brand, korn i hästa och brand, hwete i råtel och brand etc. Denne förvandling förorsakas, dels af för mycket maget jord, icke tienlig til åolare sådes art, dels af antingen för mycket wåta eller torra den tiden såden bde wåra ut med erforderlig styrka til sin naturliga sådesart; dels för-af, at icke alla korn, som sås, äro friska til kärnfredt, utan af flere skuldomar skudne, det man nu icke binner utfrå. Brand eller såhl, som i allahanda sådesart finnes och äjwen mycket i råg, och måst i hwete, kommer hufwudsafeligen af fuka och fruktna kärnfredt, eller, at alla korn icke äro friska i hwete, och besonnerligen på, när för sådens utwårt i ar blifwer för mycket anten wåta eller torra, då det som någon mattbet i kärnan häfwer förwandlas i samt såd, ja och såtel, besonnerligen i wåta; men mer fuka korn gå då uti arn i såhl och brand; och således aldeles utdö. At förkomma all både förvandling i samt art, som eck uti såhl, är et souverain antidot at för sådningen ödda aldeles alla swaga och fuka korn i sådes-fåden. Detta ser skraft 2:do;) Genom kalklutning, med såden, den jag tänker utfrå, och ibet dagen förut. Denne lutning öddar alla swaga och fuka korn jemte det de friska derigenom vegeteras til fridigare wårt. Se wæfobladet 1759 härån och med Mars månad samt til Juli månads början, så om kalklutnings sättet som bruk och nytta; Öftrias det wäl, så skal ren öförmånad såd och utan såhl så allahanda art, undantagande åster, som derigenom aldeles utdö. L. D. Den 13 Januarii 1761.

J Trobet.
Profalhwand.

Meteorologiske Observationer.

Feb.	Al. 8. f. m.				Al. 2. e. m.				Al. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
21 d	24.70	3.8	NW.	- flart.	24.66	4.8	NO.	1 stedm.	24.67	3.8		2 mult.
22 c	24.80	2.8	W.	- mult.	24.80	2.8	W.	- mult.	24.28	2.8		2 mult.
23 e	24.70	2.11	SO.	1 mult.	24.63	0.	SO.	1 mult.	24.63	2.11		1 mult.
24 d	25.4	3.11	NW.	1 mult.	25.15	2.11	N.	2 stedm.	25.36	3.11		- mult.
25 e	25.36	4.11	NW.	- mult.	25.8	2.11	NW.	- snö.	24.57	2.8		2 snö.
26 f	24.85	6.11	W.	3 flart.	24.96	2.8	W.	- flart.	25.5	1.11		- flart.
27 g	25.10	1.11	S.	- flart.	25.25	6.11	SO.	1 flart.	25.33	6.11		- flart.

D. 26 sidfa Div. Al. 8. 19 f. m.

ANNO 1761 d. 28 Februarii.

Politie- och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Foljande Resande äro nyligen ankomne:

Lieutenanten Ribbing ifrån Göteborg och Cornet Swinhuud ifrån Elfsborgs Låhn, log. hos Hofv. Eders wid Smedjegatan. — Vorgmästaren Köhlmän ifrån Maridsfied, log. på Källaren 3 Kemmare. — Rådman Emmerts ifrån Strengnes, log. i Benjaminsare Gården wid Besvärsgatan. Fabriqueuren Geippel ifrån Nögdöring, log i huset N:o 129 wid Wackhusgrändin. — Apotekaren Kenschum ifrån Årboga, log. på Källaren 3 Kongar. — Vorganne Sten och Jerström ifrån Gisle, log i huset N:o 14 wid Stora Badstugugatan på Norrmalm.

I Stockholm äro ifrån den 24 Februarii till den 27 dno födde: 29 Sösbarn, 23 Flickbarn. Wigde 5 Par, samt begärfne 16 gamla Personer, och 35 Barn. (○) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 1 af Sickt, 2 af Hetsigstuka, 2 af Alderdom, 1 af Slag, 4 af Lungot, 1 af Blåsfeder, 2 af Halsband, 1 af Dangiswenstuka, 1 af Vrdstuka, 1 af Wattujot. De 35 Barnen äro döde: 12 af Koppot, 3 af Vrdstuka, 18 af Slag, 1 af Waggstuka, 1 Åbrdad.

Namnet på de döde gamle Personer äro:

(Stora kyrkan) Commereie-Rådet Steinhousens Fru 63 år gl. — 1 Barn. — (St. Clara) Vorellains Kornare Gesällen Magnus Dahlman. — 1 Barn. — (St. Jacob) 1 Barn. — (Riddarsh.) — (Tyska Förs.) — (St. Maria) Enkan Catharina Spångberg 80 år gl. — Pigan Ingrid Månadócker 69 år gl. — 1 Barn. — (St. Catharina) Wackhuskarls Hustrun Anna Jetterberg. — Enkan Stina Grönbom. — Styrmans Hustrun Lena Ethna Deström. — Sidmannen Olof Elg. — Wackhuskarlen Magnus Pohn. — Sidmannen Johan Cron 74 år gl. — 14 Barn. — (Kongsholmen) — (Ladugårsländ.) Lidverhandlaren Johan Joreman 62 år gl. — Afstledade Handtlångaren Abraham Stockholm. — Enkan Anna Maria Brodin 66 år gl. — Ditto Catharina Staf. — 4 Barn. — (St. Olof) Simmergesällen Anders Wikström. — 5 Barn. — (St. Johannes) Murdrängen Eric Moberg. — 2 Barn. — (Barnhuset) 1 Barn. — (Danviks Förs.) 2 Barn. — (Skepsk.) — (Lidjeswärdske Regitet) — (Sabbatsbergs Gattigbus.)

Utskullige Fungióresser.

På Hofv. Ufs förlag äre nyl. tryckt en Piece af Mr. de Voltaire kallad: Le Cassi, ou l'Écossaise i 8:vo kostar 4 dal. 16 öre l. m. i; derskades finnes ännu complete exemplar af Pr Histoire Universelle 15 Tomer i 4:vo. Pr Esprit du Chevalier Folard titre de ses Commentaires i 8:vo. Magazin des Adolescences par M. Le Prince de Beaumont 4 vol. Dictionaire par Bayle 4 vol. in fol. Memoires de sa Reine Christine 3 vol. in 4:to m. m.

I Wackhandl. Ufs och Segerdabls Woklådor, finnas ännu Exemplar till köps af Konung Carl den 9:des Rimförelsa och Konung Gustaf Adolfs påbegynte Krönika, egenhändig af bögs hemälte Konungar författade, samt 96 dertill hörande Bilagor, utgifna af Wlffesfor Bengt Wergius. Exemplaret kostar 12 daler kopprant.

En liten hvit och brun hund af fransk art äre upfunnen, hollten ägaren kan återfå i huset N:o 28 på Norrmalm wid de så kallade röda boderna.

Uti huset N:o 42 wid Norrlands gatan i hörnet af Wergs gränden, äre hela wåningen en trappa up, bestående af 7 wäl tapiserade rum till nästkommande Wåff at så hyra, tillika med 3:ne winds kamrar, kök och kammarer nerunder, samt bagare sluga och bröggåhus med inmusad klock, 2:ne wånglådor, stallrum för 4 hästar, weskod och låstrar, nird mera.

På Nære malm och St. Clare församling är till salu eller hyra huset N:o 48 wid Bryggare gränden på fri grund, och behörigen Abscurerat bestående af åtta delar meublerade dels omeublerade eldrum, tvänne goda hvalsda fåttar under, dubla vindar öfver, med tillräckelig Contole och luftbus. In på gården, et wäl inrättadt måltwärf; Cook-plåten af wälfwen måsingårdd, tillräckelige Spanmåls vindar öfver, tve brete wid, en skensat brun, som ständigt håller watten, wed-och lösbodar, Stall för två hästar och såhus för åtta kor, och skul för sora wagnat, en liten Trögård med luftbus, åtskilliaa bygnings ämnen så af buagen som obuagen sten, samt träd-wirke. Så om thet ena som thet andra sås underrättelse så wäl i selswa huset, som i huset N:o 11 belägit wid långbrogatan mit emot Hofflagaren Raus wärfstad.

Problems Doct. Pet. Zettersings Doctoral Disputation, Divinitas Script. Sacra Testimonio humano comprobata, 13 ark stor uti 3 Capitel, finnes i Handelsmannen Ericss Bod uti Åsisten-ten Rajs hus wid Norrebro, för 2 dal. Kopp:mt häftat och skuren.

På Kongsholmen uti Qwarteret Aplet under N:o 61 är en Trögård med driffbus uti, samt husrum för en Trögårdsmästare af hyra. Trögården mit öfver under N:o 71 är äfwen af arendera. Widare underrättelse sås hos Lafont wid Jernortig.

Pyra sigden swarta dubbla Klippare 6 a 7 är gamla tyllgen från Skåne ankomne, finnes till köps, antingen partals, eller ock alla tyras; underrättelse härom sås hos Hattsofferaren; Clarin, boende på stora Smediegatan straxt wid stora Kyrbörinden.

På Nære malm nedan för St. Clare wästra Kyrfoport, är en på fri grund af mer än 10000 quadrat alnars rymd bygd och behörigen Abscurerat fastighet till köps, bestående af 19 eldrum, samt fem hvalsda fåttar, utom tve sårdig lagg grundmur för wid på 36 alnars tillbyggnad, Twänne Trögårdar, hwartera af 100 alnars längd, och 27 alnars bredd, med åtskilliga unga stult från uti, Siögård och lastage plats, wagnsbuss, Stall för 4 hästar med höstula öfver, såhus för 8 kor, 3 wedbodar; kunnandes hälften af köpstillingen hos köparen bliwa inneskände mot årlig ränta. Underrättelse om aft samman erhålls så wäl i selswa huset och nedre waningen, som i huset N:o 11 belägit wid långbrogatan mit emot Hofflagaren Raus wärfstad.

Man är sinnad låta Trycka et litet Arbete kalladt: Inledning til Witterhet, Wetenskaper och konster, hwarit wara meddelade uti möjligaste redighet och forrhet de förnämsta principiet til alla dese Lärdomens delar. Den som främdeles åfundar häraf något Exemplar behagade nu på Kiewitters bokläda afbämta Prenumeration emot 7 daler Kopp:mt, för Skrif och 6 daler för Tryckpapper.

Som afledne Sidenmästaren Eric Holms Enka Hustru Anna Maria Hillman äfwen nu mera igenom böden afgitt, och man icke wet hwilka deras närmaste Arfwingar kunna wara, så blifwer härmedels kundgiordt, at om några Arfwingar skulle finnas de då wille innom den i Lagen förestrifne tiden sig anmäla på wederbördig ort och ställe här i Stockholm, at så del af den Testamentariska Disposition, som hon i Lifstiden författadt öfwet sin quarlätenskap.

Det wärdinde wagg-lus-wattin, som hwarthen släcker eller lugtar, och fallöst kan strykas på Sidentyas meubler, finnes ännu til köps, i 24 öres och dalers flaskor i Segerdals bokläda på stora Nygatan, i tobaksboden wid Slottsbacken, och i lerfås boden i hörnet af Regerings och Kyrfogatorne.

Potter för innewarande års första dragning af Hans Kongl. Maj:t i nåder wärbilligerade Lotterie för Carlserona Stads: Storkyckla såljes hos Paul Dellwit på Köpmangatan a 1 daler 16 öres:mt. Lotten.

De som här i Stockholm Praenummerat på Dstergårdlands beskrifning, men ännu ej uttagit sine Exemplar, behagade emot Prenumerations sedlarnes återställande dem ju för des hålder afbäm- ta uti Kongl. Tryckerie boden, hwarest af detta wärf äfwen ännu finnes några Exemplar til köps för 10 sk. dal. Kopp:mt. Exemplaret.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Til Hans Kongl. Höghet Cron: Prinsfen på Tveds Födelse: Dag then 24 Januarii 1761. Panti: Marskalkens, General: Lieutenantens och Commendeurens af Kongl. Swärds: Orden, Högwälborne Herr Grefwe Axel Fernens Tal, så, på Rikfens Ständers wagnat, han med the öfrige Respective Ständens Herrar Tale: Mån afslade underdånig Lyctönkan.

Hans Kongl. Höghets Cron: Prinsfens härå gifne Swar.

Riksdags: Tidningen N:o 12.

Öfne: Dags Texter för innewarande år.

Stockholms Heloblad.

Tördagen den 14 Martii 1761.

Lärda Saker, och Kän.

Är insändt:

Om Wide.

Wide: Bussen är hos oss måfadelen ej allenast en förägelig; utan ofta äfwen en föderkelig värt, så, at man honom ej allenast obarmhertigt tuckar, näpser och agar; utan äfwen obdänksamt aldeles vadar, mördar och utrotar. Men, då man börjar se sig omkring, löpa wi honom lifofullt rätt dyrt utaf utlänningen, så, at wi rätt hisseligen må blygas för wår budbördning uti så handgräpelig felagtighet.

Stån Lybeck försträfwes än i dag Wide-gwislar uti knippor af 7, 8 a 9 tum diameter, hwilka nu för tiden lösta 3 a 3 och en halv daler buntar. Men då wården war låg, eller alpar, för 12 a 16 löfwir buntar, allt til wåra forgmakerie i Swerigt. Lybeck uti all sin district äger dock icke et halfstoppeland emot wåra många tunland, och lifofullt med seende ägon löta wi sådant passera. Til at nu äfwen uti detta löta på och wåda mina Landsmän, har jag trodt mig göra råderneslandet en tienst genom det litla jag försöke, och äfwen genom det, som en min goda wån, hwilken alltid ämot om sesterlandet, härutinnan gådt mig tilbonda, om jag för Publicken utstafar och utstär, huru man uti wårt Rike bör umgå med dessa wide-gwislar sagande och beredande, at wi må undslippa utlänningens sugande i orörängda måtel, samt hans ejest wälbehållna tilldje.

1:mo,) På det at Creaturen ej må göra ohägn och bita af de späda telningar, bägnar och skänget man in, til exempel 30 alnars rymd på hwar kant, som är också innehåller 900 quadrat alnar på den lågländta mark, som är sägen och glad at få bära wide.

2:do,) Där plantar man ju på hwar quadrat aln en rot eller gwis af wide, låter den wåra en sommar, då redan om hösten man finner at många spån och telningar uppkutt: dessa låter man stå til wårtiden, ja så länge tills de wäl safwa och släppa barken, då affår man dem wid marken, och det gör man hwarje wår, då man sedan med förundran skal se, huru de ansenligen ärfwa och taga sig med tiden så, at det blir lik som en rot och gröda öfwer alt.

3:tie,) Dessa telningar och rote-språng, som på tienlig mark kunna fluta til 6 a 8 qvarters längd öfwer sommaren, när de nu om wårtiden äro affurne, afdrages barken genast på alla dem, som äro råta och icke hafwa bisprång och små grenar på sidorna: Men desse sednare så-hafwa sin bark på sig, man får allenast af sid-gwislarna. Alla dessa, både barkade och obarkade lägger man nu at torlas; dock ej i solken, at de ej må brändorlas; utan under skuf, och på ladulogar, som den tiden alla äro lediga: de snöhwila barkade sku radelals läggas wid, och ej upp hwarandra, at de ej må bli stäckte: Men de obarkade är ej så grant om. Ester 8 a 10 dygn, äro de torra: Då samlas de hwila både större och smärre och bindas i knippor så, at hwar knippa eller bunt blir wid bandet mit uppe 6 tum i diameter och 9 tum wid rotändan: Men de grå obarkade bindas uti dubbelt större knippor och duga til hwarjehanda stora och grofwa forgar at föra och bära nöact uti.

900:de quadrats alnars plats är så mycke nästan som 4 tunnor såd kan fås ut på: Men låt oss se til, hwad detta af sig kastar. Alken sås allenast hwart annat år, behöfwir skökel och gödf. Här börjas hwart år utan widare åtgärd. På hwar quadrat aln kan man til minstone hämta en bunt af bästa hwita gwislar, och äfwen måst en bunt af de grå obarkade: Men man har orsak tro, at då marken är bördig, man då kan föreda 2 a 3 bunter af de hwila på hwarje aln. Om nu hwar bunt ejest 900 alnar säljes för 8 löfwir, som man wist får, så blir afkomsten 675 dal. löfwir, utom de grå eller obarkade, som lösa en tredjedel mot de barkade och